

د ستر څښتن په سپېڅلي نامه

کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم	:: بدلون
د شاعر نوم	:: عزيز احمد عزيز
د شاعر د پلار نوم	:: ارواښاد پيدا جان
تعليم	:: شپاړسم (ايم اې سياسيات)
د زېږون نېټه	:: ۱۹۸۹-۱۲-۱۲ ::
د زېږون ځای	:: بازار کلا سيف الله / سويلي پښتونخوا
گرځنده شمېره	:: ۰۳۲۱۸۰۷۰۰۶۷ ::
کمپوز کونکی	:: مُحِبِ الله ښېراز
خپرنډويه ټولنه	:: پښتو ادبي ټولنه کلا سيف الله
د چاپ شمېر	:: (۱۱۰۰) ::
بیه	:: ۱۵۰ کالداري
دموندلو درک	:: دو تر پښتو ادبي ټولنه کلا سيف الله

Ketabton.com

مننه

دگران او نژدې دوست مُحِبِ الله ښېراز د زړه له تله مننه کوم ، چې زما شعري ټولگه يې ټکي په ټکي ولوسته او په ډېره زښته مينه يې راته کمپوز کړه ورسره يې يوه په زړه پوري ، هر اړخيزه ليکنه باندي وليکله.

له دې پرته د محترم استاد شېر زمان زيارمل صاحب ، محترم ليکوال ترقي پسند انسان حميد خان او ورسره د ملگري ظريف صباډېرزيات مندوی يم چې زما پر شعرونو يې خپلي علمي سيريزي وليکلې او ورسره د کلیم الله کلیم صاحب ډير مندوی يم چې د چاپ په چارو کي يې راسره ډېري سترې گاللي دي .

عزيز احمد عزيز

تړون.....

د هغه نازنين او شيرين جانان په نامه.....
چا چي د تنكيو هيلو، نازكو احساساتو
او وړبښمين خيالونو له لاري راسره ملگرتيا كړې ده او زما
د ژوند بهير يې په مينه تل ژوندي ساتلی دی.....

عزيز

سریزه

د رجعتي معروض او رد انقلاب توري سیلی په نړۍ کې په عمومي او زموږ په سیمه کې په ځانگړې توگه له ډیري اوږدې مودې راچلېدلې دي. دې توري سیلی ډېر روڼ فکرونه او ځلاند ستوري د خپلي ناولې لمن په څپ کې کرغېړن او پټ کړل، داسې چپه باد و چلېده چې ټول تاریخي او ټولنیز قدرونه یې سر چپه ودرول د بدلون، انقلاب او نظریاتو ناره بنکنځل و گړځېده غیبت، تربورگلوي، ځان خوښي، شخصیت پرستي او خود غرضي لوړ ټولنیز قدرونه و منل شول. سپېڅلې هیلې طبعي آرزوگانې او د ټولنيزي خپلواکۍ مبارزه گناه و گنل شوه. زموږ د روایتی مینې، ورورولۍ، خواخوږۍ او د لوړ ثقافت بنکلي څېره بدگمانۍ، کرکي او د ټیټې سويې پرېدي رسمونو او نااشنا خیالونو رابدرنگه کړه، په سازماني دندو کې د نظریاتي تړون، وفاداری، پټ او وقف کېدو ځای پانگي، چاپلوسی، ځان ځانۍ او شخصي گټو و نیوه.

د لیک هنر، ادب او آرت زوال و موند. د موسیقۍ په مری پښه کښېښوله شوه د ټي وي او راډیو د سرکاري ډرامو پرته هنري ډرامې له لر او بر پښتونخوا څخه یو مخ کډه و کړه د **copy to paste** اصطلاح او عمل د ټولو علمي، تحقیقي او

تخلیقي خانگوتاداو و اېست . یوې خوا ته باسیواده ؤوانان د سپینو خولو، سرو شونډو، تورو زلفواو د سرو انگو په ستایلو مست دي بلې خوا ته بیا د ناهیلی او ورکي لاري لارویان په داسي کړو وړو، خیالونواو جاموتېر اېستل شوي دی چې د چاپیریال له بدمرغیو او د وخت له غوښتنو څخه کانه او پرانده په یو بل جهان کې ورک دي.

په داسي حال کې ملگري عزیز احمد عزیز د شعر هنر د خپلي ټولني دڅېړني، د ؤوانانو د راوینولو، درون صباوؤن د بدلون د پاره د وروستي طبقاتي جنگ د نغاري په توگه په کار راوړي. ملگری عزیز زموږ د مراعات یافته خواصواو د بې برخي خاوري سروگړو انځور په هنرمندانه ډول په لاندیني بسکلي او پاخه شعر کې داسي څرکوي:

څوک انتظار کې د خیام ځنگیږي
څوک بیا په هیله د کوثر ویده دی
د پښتو ژبي او ادبیاتو د یوه زدکونکي په حیث زما د اوږي
ادراک او استنتاج یوه ناچاره رایه ده چې د پښتو ژبي د اولسي
ادب د منظومي برخي پلو د مذاحمتي، رزمیه، پرمخ تللي او د
پراخ فکر له ملغلو څخه ډک دی. البته دپواني یا مشترک ادب د
کلاسیکي شاعرانو راپه دېخوا تر ډېره حده منظومه برخه د ذکر

شو و مطالبو پر څنگ د ټولني د غوښتنو او اړتياوو پر ځای نابلدو
خيالونو، تشو روحاني کيسو، بې ځايه اخلاقي لارښونو
پر سولې ده. له هم دې علتته پښتانه ځوانان او پښلي، سپينږيري
او مېندي د ټپې، کاکړۍ غاړو او داسي نورو له خوږلت څخه
خپلي خبري او ويناوي شيرينوي او زړونوته ژوري لاري پيدا
کوي. نه يواځي په ماقبل منطقي مجلسونو کې بلکې په ټولو
جدي بحثونو کې هم په مدلل ډول د وروستي تکان په توگه
کاريري. د پښتو ژبي ديواني اړخ منظومه برخه بيا په خپل وار
ځينو سرتېرو شاعرانو د خپل زړه په وينو خړوبه کړې او په سرو
گلونو يې پسوللې ده. هم دا د جرات خاوندانو وياړمنو شاعرانو د
شنو او سرو لمبو د شغلو د ستايلو پر ځای په بل شوي اور کې د
سوځېدلو خلکو چيغي او کوکي د شعر په بڼه اولس ته رسولې
دي. د خپلي اولس پرهرونه يې ورگنډلي بې وزلي يې په توان ور
اړولې او ظالم په مخ کې يې پياوړی اولس درولی دی. د
استبداد خاوندان د هغوی بادار استعمار او تالي خټ نوکران يې
اولس ته په گوته کړي او بيا يې لڅ کړي او کلک يې غنډلي دي
ځوان ملگري عزیز هم په دا قطار کې ولاړ دی. ملگري عزیز د
خپل شعر په غشي د پښتني ټولني د مسخ شوي قبيلوي جوړښت
کرغېړني څپرې د خان او رجعت ناولي استثماري څلي نخښه
کوي. د لويو لويو بادرانو د نظام په خلاف استثمار شوي خلک

راتولوي ځپلی اولس راپاروي د جابرانو فرسوده نظام راپنګول غواړي او په ځای یې د خوارانو د ټولنیز عدل نظام درول غواړي د خوارو بې وزلو خلګو په څنګ کې درېدل او د بادارانو له حکمه د سرغړونې په لذت او جرم بڼه خبر دی ځکه خو وایي .:

د مرګ په غېږ راته بله زندګي راکوي
ما د اورونو بیایي خوشحالي راکوي
ځوان شاعر د جنسي توپیر په اساس دمېرمنو کردار او د هغوی وجود یواځې د نارینه د رومانوي تسکین تر حده د رالنډولو کلک مخالف دی بیا د یوه داسې قام او اولس مېرمني چې په تاریخ کې د خپلواکۍ د مبارزې په لار کې سرونه شندلي او ویاړ یې په برخه شوی دی . او هم نن د مبارزې په ډګر کې د مېرمنو و فعالې برخې اخیستلو ته خوشبین دی . د پښتني پیغلو او مېرمنو رښتني ښکلا د هغوی په سنگار کې نه بلکې د هغو په فکري پوځوالي او مېړانه کښې ویني د بیلګې په توګه:

پیغلي یې خيژي و سنگر ته دسیالۍ دپاره
هسي نادان یم په دې سترګو کې کجل لټوم
د پښتانه اولس په ټولنه د تپل شوي ناورین او د سرونو په لو اند پښمن دی په خونړي لوبه کې ښکېل کردارونه یې په محکمه راسربېره کړي دي د پرېديو نوکران یې تر کلکي نیوکي لاندي

کړي دي د خانانو له پلوه قام او اولس ته د گڼې او ترقي نه راوړلو په نسبت او پر تله د اولس په ژغورلو کې ناکامۍ او په اولس د پرېديو د ناتار د نه مخنيوي په اړه قهرېدلی دی په یوه قام کې د واکمنو او خوارو خلکو د گټو او ژوندون تر منځ ژور تضاد ویني په خپل شعري داسې راوړي:

خانانو محکمه او اسمان دي سره خومره لیري
زموږ او ستاسو تر میان دومره فاصله پرته ده
او نور نو د بې هنره او تر ځان محدوده واکمنو پر ځای خوار
اولس ته اولسي اتل لټوي د بیلگې په توگه:

په دغه کلي کې واکمن دي بې هنره خلگ
نور دې اولس صنوبر غوندي اتل لټوم
د عزیز احمد عزیز د غزلو تحلیل که د شکل او مضمون د مقولې
په اوزار و کړل شي نو په لنډه توگه دې پایلې ته رسېږو چې د
ځوان شاعر لومړۍ شعري مجموعه د پښتو ژبې په مذاحمته او
مترقي ادب کې یوه بنکله اضافه ده. شعرونه یې په ټیکنیکي
لحاظ په بشپړه ډول موزون او ارکان یې د پښتو شاعرۍ په
عروضو برابر دي ، د شعر انداز یې بنکلی سندریز، ایجازي ،
اسانه او عام فهمه دی ځینې غزلي یې ډیري په زړه پوري او په

بدلون

عزيزا احمد عزيز

ځينو غزلو کې د خورا لوړې سويې پاڅه شعرونه لري. چې زړه راکښونکي سکنت او مدعا لري.

د ځوان شاعر لومړۍ شعري مجموعه بدلون د مطالبو او موضوعگانو په حواله څه محدوديت هم لري تاريخي مهمي پيښې، تاريخ جوړونکي انقلابي شخصيات، غورځنگونه او رزمونه د يادولو اړتيا لري. ناوړه رسمونه عمومي مغالطې او داسي د نوې نړۍ نوي مضامين خپرل غواړي ځوان شاعر د خپل فکري يون په ډگر کې په انتقالي دوره کې قرار لري ځيني وخت روانه گډوډي او خونړۍ وضع د غريب اولس د انقلاب د درسگاه په توگه تعريفوي په لانديني شعر کې يې گورو:

و دې غريب اولس ته لار د انقلاب ور نښايي
دا قهرېدلی په غضب اخته اسمان مي خوښ دی
او بيا ځيني وخت دواکمنو په دې استبدادي او د ظلم په نظام کې
د امن خوب او د سولې بيرغوونه ويني ، د مثال په توگه يې
لاندینی بېلگه:

دلته به د امن جنډۍ جگي شي
وخت راسره داسي زمزمه وکره

په ځوان شاعر کې داسي څرک وينم چې دی به په راتلونکي کې

بدلون

عزیز احمد عزیز

خیل شعري هنر ته د موضوعگانو په هکله نوره بنکلا، جدت او پراخوالی وروه بخښي.

په مجموعو کې «بدلون»، یو بنکلی زیار په تیاره کې یوه بله سپرغی د واکمنو د جبر په خلاف اولس ته یو تکره رغدی «بدلون»، یوه روښانه ډیوه ده چې د اباد اولس او سمسور هیواد لار پکښې موندل کيږي د طبقاتي جنگ او د ټولنیز عدل د مبارزې د میدان د یوه سپاهي په حیث هیله مند یم او خواهش کوم چې د ملگري عزیز د فکر لېنده نوره هم پیاوړې شي، پوخوالی وه موندی، لوړه او زوروره شي چې د قلم په غشي نور شعرونه او مضامین جوړ کړي طبعي ده چې لا هنري او زیات کیفیتي او پاخه شعرونه چې د ظلم او جبر د خان او رجعت دا مصنوعي زېر هسک رانسکور کړي.

پروفیسر حمید خان

کوټه 02-01-2015

جمالیاتی او مزاحمتی شاعر

د ځوان شاعر عزیز احمد عزیز دا زیار د ستایلو وړ دي چي ده خپل منظوم اثر چاپ ته چمتو کړی دی او د ادب جهان ته یې یو نوی گلبوتی و سپارلو. تر څو چي مي دا کتاب لوستی دی نو دا پرېکړه یې ځایه نه راته بنکاري چي پکي شاعر خپل شاعرانه وجدان په هنري پسرول پسوللی دی او جمالیاتي احساس یې د وخت او سستم په ستم کي هم ژوندی ساتلی دی په مشخص نظر یې جهان لید کړی دی. او بیا یې په خپل شاعرانه کمال تجسیم کړی دی. د خوار اولسونو انځورگیری یې کړې ده.

دا قسم ادبیات له ویني څښونکي فاشزم سره په مقابله کي د خپل تکامل یوه بل پړاو ته داخل شوی دی. چي دا پړاو د غښتلي سوشیالستي سستم له منځ ته راتگ څخه شرو کيږي د دغه وخت ادبیات او تپوري په گډ او یوه سنگر کي د زیار کښو انسانانو د گټو ژغورنه کوي او د سولې او سوشیالزم د گلشن څارنه کوي. څه رنگه چي امپریالزم په اوسني وخت کي د خپل بحران په مرحله کي واقع دی نو د امپریالستي ادبیاتو ننی بحراني کیفیت له امپریالستي بحران څخه پرته د مطالعې وړ هم نه دی.

د مترقي ادبياتو او ټپوري ډيري بڼې ځانگړتياوي په دې کي دي چي د باداري، فيودالي او بورژوازي ادبياتو پر خلاف د خواریکښ انسان د حاکمیت او په بنيادي تحليل کي د بې طبقو ټولني د جوړېدو له پاره زيار باسي مترقي ادبيات د طبقاتو د محوه کولو او له يو انسان څخه د بل انسان له استثمار څخه د خلاسي ټولني په لور برياليتوبونه ترلاسه کوي.

د ملگري عزيز په دې شعري مجموعه کي مي بشپړه دا زيار په نظر راغلو چي پکي د نړۍ زيار کښو ته يې دا درس وؤ چي نور د سامراج او د هغه گوداگيانو څخه خپل منافع او انرجي ژغورو او خپل ژوند ته به خپل جنت لټوو.

د دې ځوان شاعر په شعري بېلگه او د ده په عمومي ميلان کې مي بشپړه دا احساس او د تفکر اساس مي داسي محسوس کړی دی چې دی په ادبي جهان کي د هغې ميتودولوژي (Methodology) او ايډيالوژي (Ideology) له پلويانو څخه دی د کومو تهپورستان (Theorists) لارښونه چې ماکسيم گورکي او د هغه لارښود استاد ولادمير لينن لاره په پوره متانت سره پر مخ وړي او د استادانو ځلاندو پرنسپونو (Principles) په رڼا کې د ادبياتو د اصلي ماهيت او مضمون لا پسي روښانه کوي ځکه د استادانو ايډيالوجي زموږ د وخت هغه پياوړې ايډيالوجي

ده چې د نړۍ په خورا پېچلو سياسي ، اقتصادي او فلسفي حرکتونو کې موږ ته علمي حقايقو او عملي مبارزو لوری را ښودلای شي د دې اډيالوجۍ ډېر لوی فرق له نورو سره دا دی چې ټولني ته د طبقاتي تنازع په هینداره کې گوري.

نوې ادبي تهیوري د شاعرانو او ادیبانو د تخلیق په باب تل طبقاتي تحلیل او دریځ لري ځکه نوې ادبي تهیوري هر ادیب او شاعر جلا نه گڼي بلکې د پرولتوري ادبیاتو منځ ته راوړونکی بدلون ، سره زر ، لولي او باید د دوی ایجاد شوي آثار د نړۍ د ادبیاتو د پر مختیایي بهیر او هدف له پاره د لارښود حیثیت ولري.

په درناوي

شیر زمان زیارمل

پښتو ادبي ټولنه کلا سیف الله

عزيزا احمد عزيز يوتاند او تکره شاعر

شعر ليکل هر کله د يو شاعر د ضمير د نازک تخيل هغه زړه لړزونکی ريغ او سپېڅلی احساس وي چي شاعر پکي بلاخواره او ترخه حقيقتونه په ډيره نرمه، خوږه، پسته، روانه او زړو وړونکې لهجه سره سرگند کړي وي. آن دا چي داسي رښتوني خبري چي هغه عام فهمه نشي گرځېدای او نه يې عام وگړي په اولسي ژبه بيانولای شي خو شاعر دې چي هم هغسي سختو حقايقو ته ځان جوړ کړي او په پسته ژبه يې و اولس ته په حساسه او سالمه توگه ورسوي. له هم دې کبله و شاعر ته د قام سترگي هم ويلاي شو.

که څه هم يو خوا ته د پښتو ادب دا وخت له نېکه مرغه بلاشاعران او چوپړ وهونکي لري. نوبلي خوا ته د ډيرو سترو ليکوالانو له خولې دا ټکي هم راوځي چي و پښتو ته نور د نشر اړتيا ده بايد شاعران له خپل شعري ذوق سره سره و نشر ته هم مخه کړي. دا خبره به زه تر يو حده تايد کړم خو چي کله سپړي د داسي تکره او تاند شاعر وه هڅانده او نازک خياله شاعري ته خيال وکړي او په ډير غوريې و وايي نو زما په خيال د داسي شاعر په شعر کي هغه د نشر خوند او تنده هم پوره او ماته شي. نو بيا نشو کولای چي هغه پورتنۍ خبره سل په سل کي تائيد کړو. ولي چي کوم کس د

شعر په نغمیزه ژبه کوم څه څومري په خوند بیانولای شي چي هم خوند وي او هم مقصدیت وي نو باید بیا هغه شاعر نور هم پر دغه کار په دغه لیکه کي تشویق کړل شي. او ورسره یې ملا ټینګه کړل شي. خود نشر اهمیت هم په دې نه کمیږي او خپل اهمیت به په داسي شاعري لا نور پیاوړی کړي ولي چي په نشر کي د ډیر تریخ حقیقت بیانولو پر ځای چي د شعر حواله ورکړل شي نوزیات جامعت و مومي.

په هم دغه نغمیزه او هڅانده شاعرانو کي یو عزیز احمد عزیز در یادوم چي دا وخت یې عمر هم بس ۲۵ کاله دی، خو په دې کم عمری کي یې په ډیره خوږه ژبه د شعر د تخیل او تخلیق ویاړ تر لاسه کړی دی. او دا چې لومړی شعري ټولګه یې وچاپ ته تیاره ده چې نوم یې ورله (بدلون) غوره کړی دی. هم زه به یې دا لویه نیکمرغي و بولم. ولي چي عزیز احمد عزیز و خپل شعر ته یو ټولنیز فکري او فني شکل لري او زما په اند که یې نور هم تشویق کړو نو نژدې ده چي مورږ به و پښتو ادب ته یو بل جوهر وموندو. لکه ستر خوشحال بابا چې وايي:

چې غوتې پسي وهې په لاس به در شي
چا ویل چې په دریا ب کې گوهر نشته
د عزیز احمد عزیز و شاعري ته که په هر اړخیزه ډول ځیر شو

نود پر څه به په لاس راشي خو په دې اړه چې د عزیز په شاعري څومره زه پوهېږم او په ژور نظر مي لوستې ده نو داسي جوتېږي چې په دې شاعر کي د شعر ليکلو او ويلود تخليق قوت شته او هم يې د شعر فني اړخونه پوره دي. خو که بيا څه کمي پکښې هم وي نو د هغه په هکله به دومره ووايم چې (د بنایستې يو عیب نه عیب دی) او که بيا يې د نظر او خيال و خواته راشو نو د عزیز په شاعري کي نازک خیالي، جمالیات، طبقاتي توپير او ورسره روایتي اړخ هم شتون لري، او بلي خواته ټولنيزه بې انصافي، قبایلي تضادات او مذهبي کاروباري اړوچ ته هم د تنقید په نظر کتل شوي دي چې نن سبا يې زموږ په ټولنه کي په خلاف د تبلیغ کولو زیات ارزښت دی. او که وگورو نو زموږ ټول ليکوالان هم په خپلو ليکنو او شعرونو کي د دې ټولنيزوالي تبلیغ روان کړی دی او ورباندي زیات زور اچوي چې د عام اولس فکر راوړوي چې د ټولني د بنسټيزو ستونځو چاره کول په څه کي ده؟ او له دې سره سره د عزیز شاعري نور هم گنشمير موضوعات لري چې زه به هڅه کوم او و توانېږم چې په دې ليکنه کي يې راغونډه کړم سره د ده د شعر په اثبات. لکه څنگه چې عزیز په ټولنه کې و هغو مخورو ته گوته نيسي کوم چې هغوی د خپلو ځانونو او بچانو د ژغورلو له پاره د بل د کور ځوانان او وگړي په ناجایزه توگه د جنگ مېدان ته لېږي او نوم يې ورله د غزا ورکړی دی. او شاعر پر

هغو باندي تنقيد کوي او ورسره و خپلو پښتنو ته د يووالي رڼغ
کوي او د نفرت او کرکي څخه کرکه کوي. په هم دې اړه د عزيز د
شعر نمونې څه په دې ډول رانقلوم:

ځوانان ليرې او دی په خپله پر نغري پاتيرې
دا مي يقين دی او دغسي له فرمانه ښکاري
بايد چي يو شو د نفاق اورونه مړه کړو زياته
کنې عزيزه! بېقدرې مو را روانه ښکاري

او بلي خواته عزيز هغه انسانان هم تر انتقاد لاندې کړي دي کوم
چا چي زموږ په ټولنه کې د مذهب غلط پرچار کړی او و نړی ته يې
بد ايسوي، يوازي مذهب د ځان په شخصي گټه تماموي او
ورسره هغه مذهبي ټيکه دارن په گوته کوي چي ټول عمر يې
مذهب د دربار ماتحت جوړ کړی وي. نو عزيز ورپسي ډير په
خيرنيز ډول گرځي او ورته په تنقيدې نظر گوري، څه داسي يې
په گوته کوي:

د څو غټانو درباريان دي ورله گټي کوي
غارې تازه کړي آياتونه د قرآن و وايي
ملا په ورځ کې زما د حق غاصب دی
په شپه يې چوف کړ استغفار ویده شو

او بل ځای خو د استعمار و خواته هم څوته نیسي چي د
خلگواستحصال د ملا یا خان په جامه کي تر سره کوي او خان و
ملا دواړه د یوې غاري ماران بولي. چي دا هم زموږ د ټولني یوه
ستره غمیزه ده چي ساده اولس مو په رنگ رنگ بې ځایه
بنايستو شعارونو غولېدلې دی او لایي نوراستعماري لاسونه
غولول غواړي نو عزیز یې داسي په خپل شعري هنر رانکاره
کوي:

د ایمان شمعه دي مړه وه ځکه ولاړې
چي دي پرېښودل سنگر او میدان دواړه
په شپه کي راشي سجدې کوي دخان پر درگاه
سهار ملا شي د جمات او له درباره وځي
دلته د حق ژبه گونگی عزیزه!
دلته څوک نه کوي صفا خبري
بل ځای بیا په ټولنه کي د بې انصافی او بې معیاره قوانینو ته هم
بد وایي او د خپل قام خواخوږي سرگندوي او له دې سره سره
خپل قام دسولي او امن قام بولي کوم چي ټولي نړۍ د جنگ
میدان دهغو وطن جوړ کړی دی:

څوک انتظار کښي دخیام ځنګیري
څوک بیا په هیله دکوثر ویده دی

نوروته هر شه ور رسيږي په ژوند
خو يو پښتون دی چي نهر ويده دی
د سولي خلگ جنگ ته وه هڅوي
گورئ غوغا مي په کابل گډه شوه
عزیز په خپله شاعري کي د پښتو و متلونو ته هم تر خپله وسه
ځاي ورکوي او د خپلو تيرو اتلانو و خبرو ته هم غورځي او په
داسي شکل يې بيانوي:

خپله خوله کلا ده هم بلا خلگو

نه يم په خبر خو پښتانه وايي

زه عزیزله ژونده ځکه سترې يم

دلته پس له مرگه چاته بڼه وايي

خو تر ټولو مهم اولوی احساس چي د خپلي اولس د راوینسولو له
پاره لري په ټولنه کي د انصاف له پاره خلگ راو پاروي او ورته
په ډاډه زړه د خپل خپل شوي اولس او د قام د مشرانو په منځ کي
چي کوم معاشي فرق شتون لري هغه په گوته کوي او دا معاشي
فرق په ډیره سالمه او خوږه لهجه بيانوي او دا معاشي توپير و
ټولنه ته ور ښکاره کوي.

مورځ خو بې سر و کال په خوله گرځوو
ستا سو پر کلي خو روژه تېره شوه
په لوږه، تنده غریب شپه تېره کړه
په بېغمۍ باندي سالار ویده شو
عزیز په خپله شاعري کې له وطن سره هم خورا زښته مینه
سرگندوي، د وطن هر بوتي، کاني او لعلونه بڼه ایسوي او د هېڅ
وطن پر محلونو خپله جونگړو نه سودا کوي. او که هرڅو بڼه او
بد حالات یې پر وطن راځي خو دی یې و مقابله ته تیار دی او نه
غواړي چې وطن دي د پریدو په شکل کې راشي او پریدي دي
باچاهي پرې وکړي. او دخپل وطن مظلومیت هم د بل تر باچاهۍ
بڼه او ویاړمن بولي. د نورو وطنونو په بدله کې خپل وطن بڼه
ستایي او خپل وطن د ځان له پاره غنیمت لولي. عزیز چې په
دومره کم عمري کې دی هم ځان د نورو هیوادونو د وگړو سیال
بولي او هېڅ په خپل خواږه وطن او دخاپوړو پرځای د تور داغ
لگولو زغم نه لري بلکې پکې د امن راوستلو تلوسه لري. لکه
چي وايي:

د هر وطن حسن ستایلو له وي خپل شاعران
زه خپل بنایست لیکم پر لویه پښتونخوا یې لیکم
هغه د گلو وطن نه وو اوس د جنگ کلي وو
د ظالمانو بې دردانو په لاس پنگ کلي وو

دنيا يوه ده په سلا مو ولي
تاريخ د گرانې پښتونخوا مو ولي
زه پرې خوشحال يم خو دا نه چې جنازې ترې باس
ماته دامن او د ميني پښتونخوا په کار ده

او يو بل شى چې د عزيز و شاعري ته يې ځانگړتيا ورکړې ده هغه
(سترگي) دي. چې دا يو توری ډير زيات کارول شوی دی او په
رښتيا هم په هر هغه شعر چې سترگي توری پکي کارول شوی وي
ډير په پسته او خوږه ژبه پکي راغښتل شوی دی او واقعاً يې هم
و هغه شعريا غزل ته ځانگړتيا ورکړې وي. او د عزيز په شاعري
کي د يو خاص علامت په توگه ښکاري چې ورته په شاعري کي
علامت نگاري ويل کيږي د بيلگي په توگه:

زړه کښې خو مي ته يې او ستا سترگي دي
ياره ښايستې دي رښتيا سترگي دي
زه دي په اږې اږې کرم ياره چې
سرې لمبې اورونه که دا سترگي دي
ماته وايي هيڅ حال به ته نه وايې
زه يې څنگه پت کړمه زما سترگي دي

نظر مي ستا په پښتنو سترگو کي
 بلا مزې دي په دې دوو سترگو کي
 خومري حيا او رنگيني پرته ده
 ستا مهذبو بنايستو سترگو کي
 خلگو له ما نه به گيلې نه کوئ
 ورک لېونی شوم لېونو سترگو کي
 حکه خو نه اوږي نظر له تا نه
 مينه دي ډېره ده په مړو سترگو کي
 عزيز چي داسي له دنيا جلا يم
 فکر مي اړ دی په هغو سترگو کي
 ولي چي په عامه توگه کله يو شاعر زيات يو توری يا لفظ يا د يو
 شي نوم په يوه غزل کي زيات رانغاړي نو هغه غزل بيخونده شي
 خو عزيز په کارولو سره زيات خوند او خوږوالی پکي پيدا کړی
 دی.

عزيز په خپله شاعري کي د پښتو ژبي نور نوموړي شاعران هم
 ستايلي دي او داسي ښکاري لکه چي د پښتو په شاعرانو کي يې
 د نورو شاعرانو په پرتله دا ياد کړي شاعران ډېر خوښ وي او د
 شعر په نغميزه ژبه يې و قام ته ور ښکاره کړي دي.

زما و ژبه ته يې مينه او بنکلا ورکړې درویش* مې هم د زرگي سر دی او کاروان* مې خوښ دی اوس به راشو د يو ځوان شاعرو ځوانه شاعري ته چي په خپل وخت کي او د ځوانۍ په تاندو شپو کي شاعر کومه شاعري کوي او ورته د هغو وگړو مخ را اړوي کومو وگړو ته چي د ميني او رومانس دردونه رسيدلي وي او د شاعرۍ په ژبه مور ورته نازکخيالي يا جماليات وايو. په رښتيا هم عزيز خپله شاعري په دې زرین او بنایسته شال هم ناوې کړې ده او و خپله شاعرۍ ته يې د ناوي د لومړۍ ورځي زړه راکښونکي خالونه هم ايښي دي او دا نازکخيالي يې هم په ډېر بنایسته انځوريز شکل شاعرانه کړې ده او يقيناً به ورته د هر يوه ويونکي زړه هڅيري. او دا خيال يې له هېڅ شاعر سره په تړاو کي نه راوړم ولي چي عزيز په دې خيال کي يوازي خپله دميني لړۍ راټوله کړې ده ، په هم دې وجه يې ځانگړتيا په برخه ده ، په ټوله شاعري کي يې د ميني شاعري کړې زياته ليکلې ده او مينه يې د خپل ژوند يواځي هغه مقدس او پاک مقصد گرځولی دی او د ژوند هر څه چي کوي د ميني په پيمانه کي يې غواړي او مينه د ژوند داسي بامقصده احساس لولي چي به غير د ميني د ژوند کره وړه ورته نيمگړي ښکاري. د ميني شاعري د عزيز و ټوله شاعري ته لا ځلا او بنکلا وربخښلې ده. نور اځی په دې هکله يې هم شعري نمونې ولولو:

خدایه سهار نه کړې جدا به شو مونږ
په پسته غږ کي مي دلبر ويده دی
اوس په تنکی خواني کي گډه شوله
اوس يې مستي ده د بنو پر کلي
ستا پر جمال يې ليکم جانه پر بنکلا يې ليکم
ما چي غزل کله ليکلې ده پر تا يې ليکم
لا خو يې و پالي د خان په رنگه
لا شوک د چا د زرگي غلا نه کوي

د ميني په دنيا کي عزيز په خپله د خپل محبوب په وړاندي هېڅ
کله دا نه خوښوي چي خان د محبوب په مخ کي بې وسه ثابت کړي
او هر وخت داسي انځوروي چي دی ورته خان محتاج وگڼي
بلکې هر وخت په دې هڅه کي دی چي پر محبوب باندي خان
گران کړي او هغه يې په مينه و پسولي او په مينه کي د خپل
محبوب له مخي تکبر او غرور بنکاره کړي که څه هم داسي نه شي
کيداي خو د محبوب خان ته را جلبولو يوه ښه لاره يې غوره کړې
ده چي پر محبوب نور هم خان گران کړي او نور يې وه نازوي. عزيز
هر کله په مينه کي د دې ادا ډيره تلوسه لري چي د ميني بار نور
هم پر خان واړوي او تل ورسره محبوب زياته مينه وکړي د هغې
وجه هم دا ده چي دی په خپله ډيره زياته مينه و خپل محبوب ته

وربخښي تش د لباسي ميني هيڅ نه دی قايله. يعني په مينه کي
غرور او نازونه ډير خوبنوي چي له دې کبله به ورته د نازونو او
اداگانو شاعر و وایم. د بيلگي په توگه.

ما يې پر لاس عزيز ليکلی نوم خراب کړو و و نه
هغې خندل وئيل يې بيا ورځمه بيا يې ليکم
عزيز به نور پر ځنگانه ويده ووم
هغې ويل خوب دي تنها نه کوي
اوبښکني سترگي له ظالم دستوره راله وايي
عزيزه! زه به درته ډيري کوم دعا مه راءه

عزيز په خپله شاعري کي د ټولني و هراړخ ته پام کړی دی او په
خاصه توگه يې په ټولنه کي د معاشي توپير او د ټولنيز توپير
ډيرزيات غندلي دي او د داسي نظرياتو او نظام يې په ډيره
ښايسته او مدليله توگه غندنه کړې، د کوم له وجي چي په ټولنه
کي د لوړي طبقې له لاسه پر لاندي طبقه ډير زياتوب کيږي او
هيڅ څوک يې په دې لاره کي نه دي معاف کړي لکه په خاصه توگه
يې د ظالم نظام ملگري هغه که خان وي که ملا وي او که نور
قامي مشران چي کوم څوک د غاصبانو يا ظالم نظام ملگرتيا
کوي. يعني و هيڅ چا ته يې دا حق نه دی ورکړی چي هغه دي په
زور او ظلم د مظلوم او محکوم حق ووهي.

عزیز په خپله شاعري کي د غزل څخه پرته و نظم ته هم ځای ورکړی دی او تر خپله وسه یې ډیر ښه نظمونه لیکلي دي او د نظم پر دوو اصنافو یې کار کړی دی یعنی سپین یا آزاد نظم او پابند نظم باندې یې کار کړی دی نظمونه یې هم تر زیاته حده د شعر په فني ټول پوره دي خو د ،بدلون، ،اوس هغه د ویر کلی دی ، ،، یوه گیله او مدعا ، ، یې ډیر ښه او جالبه نظمونه دي .

له دې سره د عزیز په شاعري کي یوه کمي محسو سیري هغه دا چي په زیاتو شعرونو کي د اردو ، فارسي او مات گوډ عربي ژبي ټکي کارول شوي دي چي ځای په ځای یې د شعر سپیڅلتیا او سادگي ته هم څه زیان رسولی دی . خوزه په دې هیله یم چي دا کمي به هم له وخته سره له منځه وباسي . نور نو تاسو او د عزیز د شاعری په منځ کي ځان نه خنډوم او قضاوت هم و تاسو درنو لوستونکو ته پریردم . خدای دي د عزیز په شاعري کي لاسکلا او ښایست راولي د ده د تل بریالیتوب او پرمختگ په هیله .

په مینه او درنښت

محب الله ښپراز

پښتو ادبي ټولنه کلاسیف الله

زه به څه وو وایم

تر هر څه د مخه په دې شکر اېستل په کار دي چې د پښتو ادب لمن دا وخت ډېره پراخه او غني ده. او ډېر داسې انسانان دي خاوري زېږولي دي چې له پښتو ژبې او قام سره بېکچه مینه لري او له یوه اړخه هم دا انسانان خپله خوږه ژبه خوارېدو ته نه پرېږدي. که څه هم په دې وطن کې دا پوره هڅه کېږي چې موږ له خپلې ژبې ډېر بیرته پاتې شو په مکتبونو، عدالتونو او دوترونو کې په پښتو ژبه لیک لوست څه چې وئیل یې هم لویه گناه بلل کېږي آن تردې چې د دوږخ ژبه یې ورته وئیلی دي.

له دې ټولو بندیزونو سره سره د شاعرانو او لیکوالانو جم غفیر دی، ډېر لېوني بې غرضه د دې ژبې خدمت نه یوازې کوي بلکې پر ځان یې فرض لولي. د شاعرانو په دې جمله کې ما هم خپله ونډه اخیستې ده او په داسې حال کې مې شعري ټولگه چمتو کړې ده، چې ټول وطن د تباهي او بربادۍ سره مخ دی. ټول قام شل او د ظلم و بربریت ښکار دی.

په خپل ۲۵ کاله ژوند کې چې مې څه لیدلي او کتلي دي، د ټولني ډېر وپرونکی او زخمي زخمي تصویر په نظر راځي مکتبونه په بارودو الوزي واړه واړه ماشومان په مړدکو سوري کېږي د وطن ټول غرونه او سیندونه د نورو په واک و اختیار دي او په لکونو انسانان د مرگ شومه شول. او دا عمل نن هم په ډېره

سپین سترگی، روان دی. د انساني ویني هیخ قیمت او ارزښت نشته.

ما خپله شاعري چي څومره کړې ده ښکاره خبره ده د داسي حالاتو اغېزه به ضرور لري تقريباً د شپاړسو کلونو و م چي د پښتو ژبي کتابونه مي لوستل او له دې سره مي خپله هم ماته گوډه شاعري کوله. تر ډېره مي خپله شاعري له ځانه سره پته ساتله خو بيا د ځينو ملگرو په مرسته او لارښوونه مي د شاعري باقاعده پيل د کلاسیف الله د شاعرانو ملگرو سره د ،پښتو ادبي ټولني، ، څخه وکړی.

د ملگرو ډاډ او حوصلې راکولو دومره توانا کړم چي نن مي شعري ټولگه چاپ ته چمتو کړې ده. شاعري مي ښه ده او که بده؟ په معيار پوره ده او که نه؟ دا قضاوت تاسو ته پرېږدم خو دومره ده چي تر حاضر ساعته مي چي څومره توان وؤ دا مي کړی دی.

هڅه مي کړې ده چي د خپل دانش او خام عقل برابر د سماج ټولي ناخوالي، طبقاتي تفاوت ، جبري استحصال، قامي مظلوميت ، ملایت او قبایلي ناولي رسومات او نوري ټولي غميزي په گوته کړم چي د دې وخت انسانان ورسره مخ دي.

پخپله شاعري کي مي دخپل ژوندانه تودې، سرې د جانان جفا او وفا ، د هجر بادونه، د وصل ماښامونه او د میني ارزښت ته پکي بشپړه ځای ورکړی دی. د مطلق شاعر په حیث مي هڅه کړې ده

بدلون

عزيز احمد عزيز

چي د ژوند لوړي ژوري په شاعرانه آدبو کي و پسولم او د جمالياتي احساس هغه تنده چي په ژوند کي بايد وي د هغه احساس ترجماني او تجسيم و کړم.

مننه

د خپلو ادبي ملگرو انور انور، نواز قایل، کلیم الله کلیم، خلاق ودان، ستار زېری، خدائیداد شېگیر، محب محسن، عالم عادل، سلام کاکړ، ظرفدا، گلزار عاصم، لعل محمد عاصم، حبيب ثاقب، سمیع خوشحال، حلیم کاکړ او زین الله کلیوال ډېره زیاته مننه کوم چي د شاعرۍ په اصلاح کي یې مرسته راسره کړې ده ، د میني یې پوره وړی یم.

مننه

د خپل سیاسي او محترم ملگري سید اکبر کاکړ او هغو ټولو گوندي ملگرو زښته مننه کوم چي زما سیاسي او نظریاتي اصلاح یې کړې ده او د ژوند په هر ډگر کي یې کلکه ملگرتیا

بدلون

عزيز احمد عزيز

راسره کړې ده . او د ملگري احسان الله ميرزېي د زړه له تله
کورودانی کوم چې د کتاب د مالي لگښت په چارو کې يې راسره
ډېره مرسته کړې ده .

منه

د کلاسیف الله د سیمې د تکره سندرغاړو لکه امین
شباب، بشرمل کاکړ، رحمت واقف او روزي خان شوق کورودانی
کوم چې په خپلو بنایسته او ازونو يې زما شاعري زمزمه کړې ده .

په مینه

عزيز احمد عزيز

پښتو ادبي ټولنه کلاسیف الله

بدلون

دا فرسوده مڙ د لويانو نظام
د زورورو جابرانو نظام
د شو ٻي رحمہ شيطانانو نظام
د ځناورو دلانانو نظام
چيري چي ڪٽه شو ماڙه پڙسوي
چيري چي هر اسراحت خان ته نصيب
چيري چي خوار ته ڙوندون شين ناورين دي
د دنيا خوند او خوږت خان ته نصيب
چيري چي ظلم وي ظلمت اوسيري
چيري چي قدر د بشر نه کيري
چي و لوڙپوڙو ته هر شه ور رسي
داسي نور گران دي نور وخت تر نه کيري

له	دې	نظامه	بغاوت	پکار	دی
دې	کي	ساه	تنګه	خوارانو	خلکو
دا	په	هیڅ	شکل	منلو	نه دی
بس	په	یو	حای	زیارکسانو	خلکو
د	مزدور	ټنډه	پاکول	په کار	دي
د	جبر	مخته	درېدل	په کار	دي
د	نفرت	ليکي	ختمول	په کار	دي
شمعه	د	علم	بلول	په کار	دي
له	غلامی	نه	حان	اېستل	په کار دي
له	هره	لوري	پاسېدل	په کار	دي
دا	حناور	رسوا	کول	په کار	دي
تر	خپل	مراهه	رسېدل	په کار	دي
چي	سره	یو	رنګ	انساني	ژوندون شي
داسي	بدلون	ته	لاره	وړل	په کار دي

بدلون عزيز احمد عزيز

په دنيا څه کوم که خپل که راته ځان و وايي
خدای خو دي وکړي چي جانان راته جانان و وايي

د شو غټانو درباريان دي ورله کټي کوي
غارې تازه کړي اياتونه د قرآن و وايي

زما ايمان دی چي د خوار سړي اواز اچت کړم
ته خو هغه کوي چي څه درته خانان و وايي

په ځان کي و کورم چي خوله يې شوه خطا که څنگه؟
هغه نجلۍ چي راته کله کله گران و وايي

خپله خو تاته ښکاري پره يم خو زه چيري منم
هله منم چي قصيده دي غريبان و وايي

د ژوند په کلي کي عزيزه! لا بې برخي نه يو
داسي څوک شته چي د خوارانو د ارمان و وايي

بدلون

عزيز احمد عزيز

هيڻ نظر پر ما د احسان نه لري
زړه لکه چي هغه جانان نه لري

هغه چي په خيرو جامو گرځيدل
نن هم خواروزار دي اسمان نه لري

زړه مي غواړي ووينم يو داسي کس
څوک چي په دنيا کي ارمان نه لري

ته چي يې تواف ته هره ورځ راځي
دوئ يوه خوږه د انسان نه لري

چاچي هم رتلی وو دا خوار اولس
گوره نن په غاړه گربوان نه لري

ما عزيز چي څومره شکلي وليدل
هيڻ څوک ستا په رنگه چشمان نه لري

بدلون

عزيز احمد عزيز

بيا مي ژوندون احساس کړو بيا مو سره روغه وشوه
ياره خوب وينم که رشتيا مو سره روغه وشوه

نه شوک راغلي دي نه پر مالوم نه وړ مالوم دی
بي له خانانو بي ملا مو سره روغه وشوه

موږ په خدا کي يو له بله مرور شو سره
موږ مخامخ شو په ژړا مو سره روغه وشوه

بيا به بدلون راځي چي ظلم د هيڅ چا نه منو
که خواران يو ږغ شو پر دا مو سره روغه وشوه

خه غچ دي واخيست د خوار قام د ږبادی د بدل
شوک مو تر میان ناست وؤ پر چا مو سره روغه وشوه

جانان وئيلو عزيز نور يواځي نه پرېږدمه
که خدای پر يو ځای کړو او لا مو سره روغه وشوه

عزیز احمد عزیز

بدلون

کم یو تور تم چي پر جهان یادیري
دلته وجود لري هر آن یادیري

خه د حالاتو مجبوری به لرم
گني خدای شته ډپر مي جانان یادیري

چي تر سهاره به مور دواړو شمېرل
کله دي ستوري د اسمان یادیري؟

خپله دي هم پر دنيا خه کړي دي؟
که دي تش نوم د خوشحال خان یادیري

دلته د بل په غم شوک نه دي خبر
دلته و هر چاته خپل حان یادیري

چي د خپلي قام په غم غمجن وو
نن راته ډیر هغه انسان یادیري

بدلون عزیز احمد عزیز

خدایه په خنک هنر دي و نازاوو
ساده عزیز می په ایمان یادیری

څلور شعرونه

لږ خو یې پوی کړه یم ستومانه ما له خوبه باسي
غزل خیالونه دي جانانه ما له خوبه باسي

په ډکو سترگو ورته گورمه یواځي ناست یم
ستا تصویرونه پر ما گرانه ما له خوبه باسي

هغه یې نه مني د خپلو سترگو زور نه مني
ته پرې گواه اوسه اسمانه ما له خوبه باسي

ستا برندي سترگي نازولي کاته تیر بانوگان
ته راخبر نه یې قربانه ما له خوبه باسي

عزیز احمد عزیز

بدلون

ستا په باب ليکم خوندوره شي خو ورځي کيږي
هره خبره دي سندره شي خو ورځي کيږي

لکه چي نور يې لمسوي خو ځکه داسي کوي
اپله پر نه گای مروړه شي خو ورځي کيږي

گرانه بې تا چي شوم معيوب يم له هر څه و وتم
لکه مرغه چي بې وزره شي خو ورځي کيږي

خدای مه کړه کور يې لکه بيا زما پر سر وهلې
مخ رانه پټ کړي په لار تره شي خو ورځي کيږي

بيا پر منبر وعظ د قتلو کوي او بيا مو وژني
بيا مي تر غوږ هغه خبره شي خو ورځي کيږي

بدلون عزيز احمد عزيز

د لاري مل مي وو پر څنگ به مي روان وو عزيز
کاش که جانان و وايي يو وخت مي جانان وو عزيز

وئيل يې نن و رقيانو ته خبر شومه زه
نور نه پوهېږم خو له زړه راباندي گران وو عزيز

پر نه خبره به يې زړه بدېدى هم شه کېدى
عجب ساده وو عجيبه غوندي انسان وو عزيز

که د حالاتو مجبورۍ نه وائ هغې به وئيل
داسي به نه وو والله سم به مي په ځان وو عزيز

ماته بې و وئيل چي نور دي په پاک خداى سپارمه
بيړته به رالو او پر خپل گای به پشپمان وو عزيز

بدلون

عزيز احمد عزيز

دحيا خادر يې واغوست زما مينه پښتنه شوه
مستي هيلي مي شوې خواني لا مي نوره تلوسه شوه

اوس دي ياد دي که دي هر دي تا به دا راته وئيلي
بس تر مرگه پوري ستا يم دا مي تا سره وعده شوه

ناخبر جتتي وروره چي دوزخ دي راته جوړ کړو
دغه تکه سپينه توره دي د چا په وينو سره شوه

توري خاوري شول فنا شول د هغې مور ارمانونه
نن د زوی په وينو سره ده نن يې پوري دروازه شوه

زه دي پېژنم مختوره چي د چا د لاري مل يې
نن دي بيا بادار راضي کړی نن دي بيا تبي توده شوه

چي تر اوسه لوی قاتل وو چي تر اوسه گناهکار وو
نن د هغه سړي مل يې اوس دي هغه ژبه زده شوه

بدلون

عزیز احمد عزیز

چي عزيز باندې مټين دى چي مدام ورپسي ژاړي
له هغه بام خڅه وگورئ هغه پېغله پكاره شوه

درې شعرونه

لكه جنت كي چي روان يم له دنيا نه لاړ شم
ستاسو تر كلي چي زه كله هم جانانه لاړ شم

خلك دي ټول د كوڅې وائي دلته بيا مه راځه
لږ مي دي پوئ كړي چي زه څه رنگه له ځانه لاړ شم

په جانانه غېږ كي يې دا رنگه سكون درلودئ
زړه مي بيا نه غوښت چي له گران افغانستانه لاړ شم

بدلون عزيز احمد عزيز

ڪله	گلاب	ڪله	لمبه	شي	جانان
بلا	مڙي	وي	چي	عُصه	جانان

دلته	مي	خيال	او	حان	له	واڪه	وحي
ڪله	چي	هلته	راڻڪاره	شي	جانان		

د	عشق	جهان	ڪي	بلا	زړه	ته	تپر	دي
ڪله	غزل	ڪله	تپه	شي	جانان			

زه	چي	پر	خپل	ڙوندانه	فکر	وڪرم
يوه	حسينه	شان	ڪيسه	شي	جانان	

په	داسي	حال	ڪي	زندگي	تپروو	
ڪله	ترې	زه	ڪله	خفه	شي	جانان

بدلون

عزیز احمد عزیز

دلته څنگه پانه* وکړي هلته څنگه محفل جوړ کړي
دلته زخم زخم راکړي هلته گل په اوربل جوړ کړي

د خالق قدرت ته گورم او بیا زه ورته چپران شم
چاته څرنگه ژوند ورکړي چاته څنگه اجل جوړ کړي؟

په هغه ورځ پخې زیاته نازینه پايسته وي
لپونۍ چي سينگار وکړي شکلی ځان لکه گل جوړ کړي

خدای دي دلته له غمونو پايسته پېښور ساتي
هم دي هلته د خیالونو نازولی کابل جوړ کړي

کله کله مي ورځپل کړي ما جانان په زړه کي ساتي
کله کله انکار وکړي بیا د نه راتلو چل جوړ کړي

هغه اوس یواځي نه دی اوس یې ځان سره سات تېر دی
ستا عزیز په شپه کي کښېني دسلگو نه غزل جوړ کړي

* پانه: د دغدر یا بهانې ته وايي

عزيز احمد عزيز

بدلون

هغسي خوانه او هغسي بي تازه گرځوم
د زړه په کور کي به جانانه ستا خپره گرځوم

چي دې بدرنگو ته وروشييم دا خپل رنگونه
نو ځکه زه ورپسي لاس کي آينه گرځوم

سترگي يې ډکي شوې له اوشکو په نه زړه يې ويل
جانانه شوم ډېره ناوخته دروازه گرځوم

قسم مي کړي درته شپڅه چي منم به دي نه
که خولې ته راشي هزار ځله خو توبه گرځوم

عزيزه! سر ځي او که مال خو پروا نه پرې کووم
له دې چوکاټ او له دې کوره به لمبه گرځوم

بدلون

عزيز احمد عزيز

پي وسه گورم د دلبر کلي ته
د نازنين يار مرور کلي ته

هيڅ پکښي نه وو بس سپره پاته وه
په اميد لارم د گودر کلي ته

ډپر مظلومان به دي تر غاړه نيسي
که ته حاضر شوې د محشر کلي ته

کاڼي په لاس مي غريبان ليدلي
په لڅو پښو د زورور کلي ته

بيا مي توبه ده ياره نه به راحم
ستا د تهمت و ستمگر کلي ته

ستا د وصال به ډير سوالونه کوم
عزيز که لارم د سرور کلي ته

عزيز احمد عزيز

بدلون

عمرونه تپر شو چي جدا يو بس دی روغه کوو
هسي د خلکو د خدا يو بس دی روغه کوو

هغه رقيب مختور ته وگوره خوشحال په مونږه
چي تهمتونه سره وايو بس دی روغه کوو

هغه دي ياد دي يو بې بله به مو نه وو وخت تر
ليري د نورو په رضا يو بس دی روغه کوو

تر شو به داسي د پرديو په پنځو کي گير يو
تر شو به داسي پڼوا يو بس دی روغه کوو

زما د سر دشمنان ټول سره را جمع کړه بيا
وايه عزيزه! چي موږ ستا يو بس دی روغه کوو

بدلون عزيز احمد عزيز

که دي شوم بيا پر سترگو دوؤ برابر
درخم به در لره پر پښو برابر

ما ويل زره مي ستا له غمه شين دى
ده ويل دا به شي ورو ورو برابر

د قلم ژبه هله خوند پيدا کړي
چي شي په ژوند پر حادثو برابر

چي سره يو کړي دا پپوزله مخلوق
منم دي هله پر پښتو برابر

چي د وصال په جام يې نه کړي اوږه
عزيز به نه شي ترهغو برابر

خلور شعرونه

زړه مي ناخاپه په درزا شولو پرون ماضيگر
هېر به مي نشي تر قيامته د جنون ماضيگر

لکه د کال په شاني اوږد شي ما ليدلي خپله
خداي دې ځن ساتي هر سرې گران د پلټون ماضيگر

موږ يې په وينو رنگولي يو په هره ورځ کي
موږ يې نه پېژنو چي څه وي د سکون ماضيگر

هغه د چا په غم کي ډوب وو چي مدام يې ژړل
هغه چي ايشي به يې سر وو پر زنگون ماضيگر

عزیز احمد عزیز

بدلون

د زړه په کور کې مې هغسې ارمان بیا پاته شو
مکمل نه شولو تصویر د جانان بیا پاته شو

د جبر کوم سیلاب چې راغلی زه او ته یې یوړو
مُلا هم خنډې ته ولاړ وو او خان بیا پاته شو

چې د یتیم پر انتګو به اوښکو لیکه وګډه
ما ویل را ږنګ به شي خو ګوره اسمان بیا پاته شو

بیا مې د خپل خلوص په بیه باندي دا وګټل
بیا له ملګرو شوم جلا او کاروان بیا پاته شو

جبر که څه هم بدل شوی خو کم شوی نه دی
هر څه د لویو دي عزیزه! خواران بیا پاته شو

عزیز احمد عزیز

بدلون

د زړونو خوشي خو جلا جلا دي
د جانان سترگي له هر چا جلا دي

راته يې وويل په مرگ به درغم
په ژوندون لاري زما و ستا جلا دي

ته په محل زه په جوتگره کي ناست
کړي چي تا، کړي چي ما جلا دي

هغه دقام د حق راوړونکي خلک
هغه له دغو په رشتيا جلا دي

عزیز د يار په زړه کي کور جوړوم
حکه خواری مي له دنيا جلا دي

عزيز احمد عزيز

بدلون

دمرگ په غږ کي راله بله زندگي راکوي
ما د اورو نو په لار بيبي خوشحالي راکوي

وخت برابر دی چي سودا ورسره وکړمه زه
محبوبا غواړي رانه زړه، راله خواني راکوي

ارمان يې دا دی چي له گوتو مي قلم وباسي
هڅه يې دا ده چي ټوپک راله دستي راکوي

د ده چي خوښه وي نو هر څه په اسانه يوسي
خو ماته خپل حق لا په سوال او په زاري راکوي

عزيزه! دلته وينم زه چي ورور د ورور دشمن دي
داسي څوک نشته چي به درس د ورورولي راکوي

بدلون عزيزا حمد عزيز

داچي دغم پلنډه زما په سر ده
ستا له تهتمه مي آشنا په سر ده

پټ د سيني په حال يې خان کره خبر
سپينه پگړۍ خو د هر چا په سر ده

حکه مو اوس د صبر خاک نيولی
د هر چا طمع د سبا په سر ده

د ځلاند ستورو په شان ډير اشناپه
ستا دښايست خو انتها په سر ده

زما د خوار قسمت به دا حاصل وو
چي ستا خدا زما ژړا په سر ده

شاعران نور دي چي شعرونه ليکي
عزيزه! ستا هسي سودا په سر ده

بدلون

عزیز احمد عزیز

ستا پر جمال یی لیکم جانہ پر شکلا یی لیکم
ما چي غزل کله لیکلې ده پر تا یی لیکم

که به دروغ لیکم مولا می دی کوتگی کړي خلکو
یوه تپه لیکم یو بیت لیکم رشتیا یی لیکم

که چیري و وینم چي ظلم پر مظلوم روان وي
دا می یقین دا می ایمان دی خامخا یی لیکم

د هر وطن حسن ستایلو له وي خپل شاعران
زه خپل بنایست لیکم پر لویه پښتونخوا یی لیکم

ما یی پر لاس عزیز لیکلی نوم خراب کړو ورنه
هغې خندل وئیل یی بیا ورځمه بیا یی لیکم

بدلون عزيز احمد عزيز

زه يي د مخ په آئينه کي ورک شوم
که يي د زلفو تاريخه کي ورک شوم

بيا د راتگ اميد مي نسته خلقه!
په داسي کور داسي جلوه کي ورک شوم

زما دهيلو غوټی مږي کږي خزان
زه په ناترسه زمانه کي ورک شوم

اول مي خرک کاوؤ زه لمر پيژندم
هغه غمی يم په اږه کي ورک شوم

له خپله ځانه او دنيا بي خبر
ستا دښايست په سلسله کي ورک شوم

عزيز په دې باندي ډږر فخر کوم
د ادبياتو په جمله کي ورک شوم

بدلون عزيز احمد عزيز

په ډک محفل کي هم اپکړ يمه څه داسي کار دی
په ژوندانه کي لکه مړ يمه څه داسي کار دی

دا څویم وار دی چي جانان راباندي گرمه کوي
دا څویم وار دی چي زه پر يمه څه داسي کار دی

هغه به خود کوي نازونه څه عجبه نه ده
زه ملامت يمه زه اړ يمه څه داسي کار دی

ډيري مودې وشوې ماڼۍ دی او خبر يې نشته
چي هوادار يې د روغېر يمه څه داسي کار دی

حالات چي و گورمه تا و ماته نه راپريږدي
خو زړه مي وايي چي ستا وړ يمه څه داسي کار دی

بدلون عزيز احمد عزيز

راشه چي وکړو سره بيا خبري
جانانه خوند راکوي ستا خبري

د زړه په مينه خو خبر يو سره
خير دى که وکړي دا دنيا خبري

تر خو په سوزم د پيلتون په اور کي
تر خو په اورم پښوا خبري

دبابا غوښي مي ليوانو يوړې
بيا د يتيم دي په ژړا خبري

په داسي ښار کي استوگنه کوم
دلته خلک بد وړي له رښتيا خبري

دلته د حق ژبه گونگۍ عزيزه!
دلته څوک نه کوي صفا خبري

بدلون

عزيز احمد عزيز

ژوند مي زاوال شو تماشه شوله قرار نه شو
خان مي تر جار کړو خو هغه سپړي مي يار نه شو

پر هره لار ورسره لارم هر فرمان مي ماني
يوه گړۍ راسره هم جانان پر لار نه شو

تشي بد دعاوي ورله ټول عمر خوارانو وکړي
حکه خو مست دی خان خاني کوي او خوار نه شو

عجه نه ده د دې ظلم په وطن کي وروڼو
د قام خبره چا کوله او په دار نه شو

ما ټوله شپه کول باران او د سيلۍ سوالونه
جانان بيا هم لارو سيلۍ وه خو ايسار نه شو

چي بي له تا يي شو جانانه د ژوندون وختونه
توري تيارې دي پر عزيز چيري سهار نه شو

بدلون عزيزا حمد عزيز

هغه مي ځان دي په ځان څنگه وکړم
چي نه هېريري جانان، څنگه وکړم

چي هيڅ يې نه کړو را او لوټ يې ډېر کړو
اپله صفت نو د ځان څنگه وکړم

خوب ته مي نه پرپردي شېکير مي ساتي
په خپل نامرده ارمان، څنگه وکړم

په پټه خوله پر مظلوم نه پاتيري
په خپل دښه انسان څنگه وکړم

زما عزيز دي عزيز نه پرپرده
پرپرده به کور او خپلوان، څنگه وکړم

بدلون عزيز احمد عزيز

په هر ساعت کي کوم ستا فکرونه
راسره مله دي وي ويا آشنا فکرونه

په يو ساعت کي يې دنيا پرته وي
خومره خواږه د دلربا فکرونه

خدایه يو حاي به سره څنگه شو موږ
دلته د هر چا دي جلا فکرونه

موږ د ماښام د ډوډۍ فکر لرو
تا سره نشته پر دنيا فکرونه

راځئ چي ټول سره يوه ډله شو
بس دی نور وکړو د سبا فکرونه

عزيزه! شه د ستړي قام خواخوږۍ
پرېږده او بې مانا فکرونه

بدلون

عزيز احمد عزيز

ستا و تصوير ته مي ڪتل د زړه قراره ناست وم
عجب ناورين وو زه ماشام بيا تر سهاره ناست وم

د پيوسي عالم وو ډپر مي ٽرل ، ډپر مي ٽرل
ستا له يادونو سره گډ وم گرانه ياره ناست وم

ملا ڪافر ڪرم چي مي غويشته ازادي ملگرو
په خپل وطن کي وم مگر خو بي اختياره ناست وم

تا چي ويل دالته راخم او نه راتلي جانانه
پر هغه خاي به هره ورخ ناست وم بي ڪاره ناست وم

منم چي ستري وم زهير وم خو ڏاڏه به هم وم
له ملا ناست ومه، له خان او له سرداره ناست وم

بدلون عزيز احمد عزيز

چي په ليدو پوري يي ساه اخلمه
ستا د دې مرو سترگو بلا اخلمه

هم په دنيا هم په عقبا مي کافي
چي د خوږې مورکۍ دعا اخلمه

زما و زړه ته يي معلوم دی قدر
حکۀ جانان په زر بها اخلمه

ستا و کوچي ته چي درخم جانانه
قدم د اوښکو په رڼا اخلمه

پر شيرين يار مي پېرزو کيږي کله
عزيز د غم پلنډه په شا اخلمه

بدلون عزيز احمد عزيز

چي په خيالونو کي يي و رسم تر دره پوري
والله چي ډوب شم به خو لوکي تر دې سره پوري

ددې نظر قايل يم خپل حق به په خپله اخلم
زه انتظار کولای نه شم تر محشره پوري

درته قسم خورم د زيارگښو، مزدورانو ږغ به
زه رسوم چي يم ژوندی تر بحر و بره پوري

چي ما و تا به همپشه سره راتلو جانانه
پر هغه حای باندي يم ناست تر ماڅيگره پوري

نور يي پرېدی توپک له لاسه څخه کارو راحی
دقلم ږغ به وړو اشنا تر لر او بره پوري

بدلون عزيز احمد عزيز

ژوندون مي ټول تېر شو په دغه هيله بيا به راشي
له کلو تللی مرور جانان پخلا به راشي

دا چي له اوښکو خڅه ډکي سترگي تل گرځوم
هيله مي دا، چيري ناخاپه دلربا به راشي

هره گړۍ د انتظار يې د کلونو په شان
چي ويني ويني وطن گل خوږه فضا به راشي

د صبر چاره د زړگوتي په دې ډول کوم
خير دی که نن نه دی راغلی خو سبا به راشي

داسي مي مه بوله چي مرگ تر ژوندانه خوښوم
دغه وختونه چي پر ما دي نن پر تا به راشي

داسي وخت خدای خبر چي و وينم عزيز! په سترگو
چي سره يوشو، يو مرام، يوه سلا به راشي

بدلون

عزيز احمد عزيز

ستا له تصوير شخه به مخ پر بله نه اړوم
تر خو چي كډه د ژوندون پر هديره اړوم

په كوم ساعت چي دي پلټون راتلو زما پر لوري
په هغه وخت يې وو نيت كړی چي پاخه اړوم

داسي فکرونو سره مخ يمه جانانه هميش
ستاله اولفت شخه به خه رنگه خپل زړه اړوم

ستا په ياري كي مي وجود پر سره انكار كړيږي
بس حال مي مه پوښته ژوندون دي ورځ او شپه اړوم

جانان چي وړی له خپله خانه سره دا يې وئيل
عزيزه! زړه دي د غمونو همسايه اړوم

عزیز احمد عزیز

بدلون

هلته به ژوند دی هلته یې هوسا مه راځه
دلته مقتل دی غلامی ده پر دې خوا مه راځه

ها جانانه انداز یې نه دی ډېر بدل شو جانان
هسي یې دا نه دي وئيلي چي ته بیا مه راځه

هغه رنگین مایگري نشته هجرې وړاني دي
په وینو لت پت ده سور اور ده پښتونخوا مه راځه

تا ژړولي د مظلومو افغانانو مېندي
پر خوله دي هیش چیري هیش کله هم خندا مه راځه

اوشکلني سترگي له ظالم دستوره راله وایي

عزیزه! زه به درته ډیري کوم دعا مه راځه

بدلون عزيز احمد عزيز

کار دثواب دی د لیلا د زلفو ول لټوم
د ژوند په هیله راوتلی یم اجل لټوم

پیغلي یې خيژي و سنگر ته دسیالی د پاره
هسي نادان یم په دې سترگو کي کجل لټوم

پر دغو خلکو لا تر اوسه لمر ختلی نه دی
نه یې سپورمی شته نه یې ورځ زه یې مشعل لټوم

کلونه تېر شول په دې لاره چي سفر کومه
ازل مي دا د ژوند تر پایه به منزل لټوم

په دغه کلي کي واکمن دی پي هنره خلک
نور دې اولس ته «صنوبر»، غوندي اتل لټوم

چي ستا د مړو سترگو صفت یې پکي نوي کړی
عزيز ناکام شومه تر اوسه لا غزل لټوم

«صنوبر»، کاکاجي صنوبر حسپن

بدلون

عزیز احمد عزیز

ژوند کي مي بس دغه خو رښتيا خبري کړې دي
ما چي د غزل په ژبه ستا خبري کړې دي

ته چي مرور يې لا دي نه وينم په هغه ورځ
گونگ دي شم که چا سره مي بيا خبري کړې دي

بيا مي مرگ روا شو بيا فتوا راپسي گرځوي
بيا په وازه خوله هغه ملا خبري کړې دي

تا له خو هيڅ نه دي ما تر عمره ژړولای شي
نن چي دي ريبار ته په خدا خبري کړې دي

دوئ وايي چي تاسو به هيڅ نه وياست او چپ اوسئ
ما که شه روا که ناروا خبري کړې دي

چا دلته د امن او سکون خبره کړې ده؟
چا دلته د علم او رڼا خبري کړې دي

عزیز احمد عزیز

بدلون

سم لیکم که چپ د شاعری جاج به می ټول اخلئ
ما په ژوندانه کی بس هم دا خبری کړې دي

نن به راته سم سوگند کوي چي ستا یم، ستا یم بس
په عزیزه خلکو راته بیا خبری کړې دي

دوه شعرونه

زما مجبوري احساس کړه گران می کړه یواځي یمه
پاره در خپل می کړه جانان می کړه یواځي یمه

ما ستا د پاره ټول ملگري او یاران پرېښودو
له ځانه ورک یمه د ځان می کړه یواځي یمه

بدلون عزيز احمد عزيز

له عقله کم نه دي غمونو دي سپزلي خلک
له کم نصيبه په اورو نه دي داغلي خلک

د جوړيدو امېد يې وي خو حکه ژوند تېروي
د هجر اور چي پر لمبو دي کړولي خلک

تر اوسه گرځي بې اسرې فکر يې وه نه کړو چا
آه وچغار کوي له ويره درديدلي خلک

ورځ په محشر به دي تر غاړه رب قهار و نيسي
تا ډير په جبر بې قصوره ژړولي خلک

د هغو نوم او ناره دواړه پر دنيا ژوندي دي
تاچي د ظلم په دار کله خپړولي خلک

چي د واکمنو مخ ته وکړي په رښتيا خبره
عزيزه! شتون لري نېستی نه دي ښاغلي خلک

بدلون

عزيز احمد عزيز

له ارمانونو مي په زړه کي زلزله جوړه شوه
په هيله هيله مي له ژونده تماشه جوړه شوه

خالقه خدایه داسي وخت پر غريبانو راغلي
د شوغټانو يي په ژوند باندي مپله جوړه شوه

چي نيت صفا وي تر ړنده سترگه هم اوښکه راځي
له بندو لارو د وتلو دروازه جوړه شوه

دغه احسان د هېرو نه دی چي پر ما يي کړي
له دوو چشمانو مي د ژوند ټوله کيسه جوړه شوه

غرض دي نور وو ټول جهان ته لکه لمر ښکاره وو
دا شو کسان دي د راتگ هسي پلمه جوړه شوه

پخوا خو يو عزيز وياند وو په دې ټول کلی کي
سوکه سوکه خلک راټول شو قافله جوړه شوه

بدلون عزيز احمد عزيز

ناروغه زړه به له پيلتونه خامخا جوړوم
له مودو تللی مرور جانان به بيا جوړوم

په دې ظالمه زمانه کې زندگي گرانه شوه
له خلکو لري يوه جونگره پر صحرا جوړوم

راته معلوم شوې اې مختوره د رقيب په خوله وې
هسي دروغ وؤ تا وئيل چي ها او دا جوړوم

چي حسن زيات وي د حسينو قدر هم پکښې وي
مزدور لالي له د خوږو بله دنيا جوړوم

که څه هم زه عزيز په خاورو کې ژوندون تېروم
تاله محل د زړه په کور کې دلربا جوړوم

بدلون

عزیز احمد عزیز

نور خو زاوال دی ساه تنگي ده او ستومانه ژوند دی
ژوند چي جانان دی خو تر تا پوري جانانه ژوند دی

نور د هوس دنيا او خوښي له ما ټولي پاته
دا چي تر اوسه يې لا ژغورمه له خانه ژوند دی

د بلاگانو، خنارو نه خوندي دی خلکو
دلته که خوږ دی که بدرنگه له انسانه ژوند دی

چيري چي نشته رنگين خيال، او شعور وده کړې
هله هوسا دی هم هلته په اسانه ژوند دی

د ظالمانو په نړۍ کي د ظلمت کلي کي
زه يې نيولی، ما نيولی له گروانه ژوند دی

نور درته څه و وایم څه دی نازنين دی که نه
سترگي دي ژوند، باڼه دي ژوند جوړ دي خندانه ژوند دی

بدلون عزيز احمد عزيز

په صفا مخ دي زندگي اوس راته گرانه ښکاري
د روڼ سبا طمعه دي ماله را ويرانه ښکاري

شوم ليوڼي بس اوس په دښتو شاړو شپې تپروم
مړ به مي هم کړې علامې داسي جانانه ښکاري

يو ورځ به راوړې افتونه د دې ښار پر لوري
څه اثرات دي لا اوس هم راته طوفانه ښکاري

ځوانان ليري او دی په خپله پرنغري پاتيري
دا مي يقين دی او دعسي له فرمانه ښکاري

بايد چي يو شو د تفاق اورونه مړه کړو زياته
کني عزيزه! بپقدري مو راروانه ښکاري

عزیز احمد عزیز

بدلون

د	شایستو	سترگو	جانان	مرور
نن	رانه	هم	اسمان	مرور

له	نازه	ډکي	یپي	خونکاري	سترگي
هم	شکار	کونکي	باپوگان	مرور	مرور

د	دومره	ظلم	وس	دي	نه	لرم	زه
په	دې	له	تا	نه	شي	سبحان	مرور

د	ستړي	ژوند	به	درته	شه	وو	وايم
د	زړه	له	کوره	مي	ارمان	مرور	مرور

حکه	مي	اوشکي	تر	دوو	سترگو	راحي
د	زړه	قرار	شاه	خوبان	مرور	مرور

عزیز	دي	بيا	صفت	نيمگړی	وکړو
هم	مي	قلم	هم	مي	بيان
مرور	مرور	مرور	مرور	مرور	مرور

عزیز احمد عزیز

بدلون

شپي دي تيريري د هجران په سايه
چي رقيب گرځي د جانان په سايه

د دنياگي تصويره څنگه جوړ شوې
درکي نن ډپر گرځي د ځان په سايه

جانان جدا مي شو له څنگه څخه
ده زندگي مي د زندان په سايه

په بخت مي و نيوي د کاغو اواز
جواب يې راغلی د ارمان په سايه

خلک د يار په څنگ کي شپي تپروي
عزیز د شعر شومه روان په سايه

بدلون

عزيز احمد عزيز

يو وخت به راشي نن مي هيله په زرگي کي راله
ستا د وصال تنده جانانه په مستي کي راله

په ژړا سر وه په سلگۍ وه فريادونه يې کړل
د وخت مستوره په لڅ سر په ناوسي کي راله

له کاپي کلک زړه مي نري شو له هجرانه خڅه
اوپسکه له سترگو د جانان په جدائي کي راله

په محفلو کي راله نه راتله خندا پر شونډو
نن يم چران څنگه هغه په تنهائي کي راله

عزيزه! چا چي به له ډيره کبره نه راکتل
نن ورته گوره چي په سوال او په زاري کي راله

بدلون

عزیز احمد عزیز

پر خوار زړگي مي ارمانونه د جانان پاته دي
د ژوندون شپې مي په تياره کي د هجران پاته دي

د وخت په ظلم فنا نشو نه يې ماتې ورکړه
په دغه کلی کي اوس هم خو اتلان پاته دي

چي شپه او ورځ اوښکي ترې شاخي د جانان په غم کي
په اوښکو هم نه شو ړانده روغ مي چشمان پاته دي

ډېر ارمانونه قتل کيږي هره ورځ خالقه!
ستا په دنيا کي ختم نه دي ظالمان پاته دي

د وخت په دوږو فنا شوي عزيز مه هېروه
پکي دلبره خو خويونه د انسان پاته دي

عزيز احمد عزيز

بدلون

لکه چي زه او ته پخلا يو، ولي داسي ښه؟
هغسي بيا سره همراه يو، ولي داسي ښه؟

ډېره موده شوې ضدي زړه مي پيلتون نه مني
لکه ملگري د پخوا يو، ولي داسي ښه؟

ده رامالومه چي هغسي مينه پاته نه ده
لکه يو بل ته په دعا يو، ولي داسي ښه؟

په ډک محفل کي راته ولي بل څوک نه وي ښکاره؟
لکه چي زه او ته تنها يو، ولي داسي ښه؟

ته مي عزيز يې او زه ستا ښه تر مرگه پوري
لکه په زړو کي سره وايو، ولي داسي ښه؟

بدلون

عزيز احمد عزيز

هم مي قولونه ستا په ياد دي هم مي کار په ياد دی
ستا مي ترخې خبرې يادي دي هم جار په ياد دی

زما تر غوږو خو لا زگپړوی او لا ژړا وي مدام
تاته اواز د شپېلۍ ياد دی لا ستار په ياد دی

اوس د لويانو په رضا يې او هر څه يې منې
وه دروغجنه تا خو وپل چي زما خوار په ياد دی

چي پر ما وخت وو د سختۍ دا مي ليدلي ټوله
هم مي ملا د کلی ياد دی هم سردار په ياد دی

وه بښايستي محبوبې تا خو مي څه هېره کړه
زما دي تر اوسه د بنگړيو شرنگمار په ياد دی

خلکو وئيلو چي دنيا پر بله خوا روانه
د لپوني عزيز تر اوسه لا خپل يار په ياد دی

بدلون

عزيز احمد عزيز

راته قبول نه دي په هيڅ چي دي هرڅه وتاته
وخت رانژدې دی چي در وا به روم خوله وتاته

ته خو يې نه منې چي زه دي کړم په غشو زخمي
خو پر خپل ځان دي گواهان دا خپل باڼه وتاته

سوال د يوې بوسې کومه دومره گران هم نه دی
خو وخت څه داسي دی کوم يې په نه زړه وتاته

د وخت غاصبه بيا به ته کډه په شا گرځوي
که سره ټول په کومه ورځ شو پښتانه وتاته

چي دي زما د مرگ د پاره کړو تيار غليمه
هسي نه اړ شي په دې دار باندي خاته وتاته

عزيزه! زړه مي يې ژوندون مي يې جانان مي ته يې
ځکه خو غاړه غروم تر دېواله وتاته

بدلون عزيز احمد عزيز

چي څږه ږږه او ويرانه پاته
زموږ څوڅه ده بې جانانه پاته

اتلان هر وخت وي د ننگ پر ډگر
بې مخي تل وي له ميدانه پاته

په څه اشرف دمخلوقاتو خدايه؟
دلته كوم شر دى له انسانه پاته؟

په هره خوا دي ظالمان كشوي
كومه ټوټه دي گرم گريوانه پاته؟

پسپيواډي وي ضعيفي د ملت
ځكه سيالي در نه افغانه پاته

عزيزه! ډېر وينم ايمان يې نصيب
ډېر په دې ښار كې بې ايمانه پاته

بدلون

عزيز احمد عزيز

سوکه سوکه د زرگي چيغه تر زبانه رسي
صبر تمام شو اوس مي لاس ستا تر گريوانه رسي

نا اُميد نه یمه په هیله زندگي تپروم
دغه فریاد به لا یو وخت کي تر جانانه رسي

حکۀ یې غواړمه نه خپله نه د بل د پاره
دا سلسله دي د بښگري تر احسانه رسي

د وخت فرعون چي یې د ظلم زولنو کي ساتي
دا هغه خلک دي چي آه یې تر آسمانه رسي

عزيزه! هه په هغه مينه پستانه خبروؤ
چي له امين* تر امان* او خوشحال خانه رسي

*حفيظ الله امين او غازي مير امان الله

بدلون عزيزا حمد عزيز

جذبې ويدې شولې افكار ويده شو
ډېر اتلان وينم په دار ويده شو

چي يې ويل موږ ته بيداره اوسئ
اوس په خبرو د اغيار ويده شو

په لوږه، تنده غريب شپه تپره كړه
په پېغمۍ باندي سالار ويده شو

په ژوند يې نه شولو د خنګ ملګري
نن د محبوبې پر مزار ويده شو

خدايه دا شپه كه د وصال اوږده شي
پر زنگانه مي شيرين يار ويده شو

دلته عزيزه! له چا وګړو كيله
چي دښمن وپښ شولو غمخوار ويده شو

عزیزا حمد عزیز

بدلون

په چیغو ویش نه شو اکثر ویده دی
له هره غمه بی خبر ویده دی

شوک انتظار کی د خیام خنکیري
شوک بیا په هیله د کوثر ویده دی

نورو ته هر شه ور رسیږي په ژوند
خو یو پښتون دی چي نهر ویده دی

خدایه سهار نه کړې جدا به شو موږ
په پسته غږ کي مي دلبر ویده دی

دلته تیاري دي او تیاري به اوسي
تر شو عزیزه! چي بشر ویده دی

بدلون

عزيز احمد عزيز

د بنگړو شرنګ وو د توبو پر کلي
زه چي راتلمه پر سپيدو پر کلي

چي يو د بل له غمه نه وي خبر
دا به پېغور وي د پشتو پر کلي

چي د رڼا صفت و بل ته کوي
پنځي تياره وي د هغو پر کلي

اوس په تنګۍ ځواني کي کډه شوله
اوس يې مستي ده د بنو پر کلي

اوس هغه کلی هديره ښکارېدو
د سلکو پرغ وو د شملو پر کلي

هغه د بل په غېږ کي شپې تپروي
عزيز لا هرڅم د وعدو پر کلي

بدلون عزيز احمد عزيز

تا تر مرگي د تړون کړې وه وعده پرته ده
هغه ستا ليک مي ايشی هغه کتابچه پرته ده

په گرځنده کي راسره دی ستا ليکلی پيغام
له تللو پس دي هم له ما سره تحفه پرته ده

هسي پر نه څه مرور دی چي مودې و وتي
نه څه توی شوي نه څه شوي نه کيسه پرته ده

خانانو مخکه او اسمان دي سره څومره ليري
زموږ او ستاسو تر ميان دومره فاصله پرته ده

بيا د طالب په پردي بم ټوټي شهيد ټولوم
هلته يي لاس دلته يي پشه هلته سينه پرته ده

بدلون عزیز احمد عزیز

سترگو کی گیلی لری که شه وایی
و گوری هغه کاره واره وایی

دا کلی پخوا د پیاستونو وو
شومره په ارمان ستړی شپانه وایی

ماته به دی رغ کاوو د تنگ پر خای
سترگی لا اوس هم مېشي ویده وایی

خپله خوله کلا ده هم بلا خلکو
نه یم په خیر خو پښتانه وایی

زه عزیز له ژونده حکه ستړی یم
دلته پس له مرگه چاته ښه وایی

بدلون عزيزا حمد عزيز

سوکه سوکه په چل او ول گډه شوه
بلا په کلي د اتل گډه شوه

پخه ماڼۍ دي هم بقا نه لري
که د غريب سړي کوډل گډه شوه

په دغه چل باندې و نه پوهيدم
سره را گډ يې کړو اوربل گډه شوه

د روڼ سبا په هيله هيله گوري
له حيا ډکه په حنکل گډه شوه

د سولي خلک جنگ ته وه هڅوي
گورئ غوغا مي په کابل گډه شوه

عزيزه! چيغه د غريب د خولې وه
پاس له آسمانه په محل گډه شوه

عزیز احمد عزیز

بدلون

د خدا کلي کي خفه پرته وه
نن يې په سترگو کي کيسه پرته وه

تش د شکلا د پاره نه دي سترگي
زما د مرگ پکي پلمه پرته وه

چي د مظلوم په وینو سرې وي همپش
نن پر هغو شونډو توبه پرته وه

پر وخت بې وخته شوې ملا صاحبه
سهار لا نه وو ټوله شپه پرته وه

د تقوا غوټه دي بې حایه بولم
پرون د خان پر دروازه پرته وه

عزیزه! دلته رڼا نه اوسیده
حکه په هر کور کي نېزه پرته وه

عزیز احمد عزیز

بدلون

په انتظار انتظار شپه تپره شوه
خواره قسمته په اسره تپره شوه

په مینه مینه په غوځي کي راغله
مسته محبوبه تر توبه تپره شوه

بس د وصال نه په يي خوند اخلمه
اوس د غمونو سلسله تپره شوه

موږ خو يي سر او کال په خوله گرځوو
ستاسو پر کلي خو روژه تپره شوه

بيا به دي جبر پر زوال مخه شي
که پر دا سيمه تاريخه تپره شوه

له خلکو پټ چي مي جانان وو عزيز
لاړه اوس هغه زمانه تپره شوه

عزيز احمد عزيز

بدلون

په دې خبر نه يو قيامت دی که دنيا کي اوسو
پر داسي سيمه چي څوک نه وایي رښتيا کي اوسو

پرغانده ژبه مو گوټگۍ کره د حالاتو ستم
په سترگو وینو خو ملگرو نايينا کي اوسو

جانه مجبور يو کني دلته راته گران دی ژوندون
کلی مو اور دی سرې لمبې دي چي بې تا کي اوسو

آسمانه ستړي يو بس نور راباندي مه قهریږه
مور په کيږدی کي بې همدرده په صحرا کي اوسو

د هغه کلي اتلان مو په دار و خړيدل
په خوریدلي درديدلي پښتونخوا کي اوسو

تر څو په زمونږ د ارمانونو جنازې رالیږي
عزیزه! خوپوري به ستړي پینوا کي اوسو

بدلون عزيز احمد عزيز

قسمت مي نن وپښ شو په ځان خبر شو
د زړه په څړيکو مي جانان خبر شو

د تکبر ماڼۍ يې و لړزېده
په سوکي چيغه مي اسمان خبر شو

نور دي په سپينو جامو نه تپروزي
دلته هر کس ستا په ايمان خبر شو

ستا د ستم زما د قلم له وجي
د زړه په مينه رقيبان خبر شو

عزيزه! ځکه مو کورونه وران دي
څاربان بې ننگه دی جهان خبر شو

بدلون عزيزا حمد عزيز

په لندو سترگو مي پروا نه کوي
جانان جفا کوي وفا نه کوي

چي ټول مالت يې کړو را لوتي لوتي
هغه ويل داسي په بيا نه کوي

په ها او دا مي خطاباسي همپش
روييار كيسه صفا صفا نه کوي

لا خو يې و پالي د ځان په رنگه
لا شوک د چا د زرگي غلا نه کوي

چي ماته شه وايي هغه به کوي
ملا به کار له دې سيوا نه کوي

عزيز به نور پر ځنگانه ويده ووم
هغي ويل خوب دي تنها نه کوي

عزیز احمد عزیز

بدلون

نن مي پيا له اوشکو دک دي چشمان دواړه
خنک پر خنک چي وو رقيب او جانان دواړه

دا ده مينه که جنون دی نه پوهېږم
خوړوي مي ستا وصال او هجران دواړه

نور پر هر څه مخالف دي يو له بله
خوما وژني بېگانه او خپلوان دواړه

د ايمان شمع دي مړه وه ځکه ولاړې
چي دي پرېښودل سنگر او ميدان دواړه

نن و راشه مقبرې ته که يې گورې
خپري خاوري شو عزيز او ارمان دواړه

عزیز احمد عزیز

بدلون

چي دي تش ياد وي راسره اباد یم
بس زندگي وي شایسته اباد یم

ته خو مي لوری د کور بد ایسوې
زه چي دي و وینم کوخه اباد یم

دوی په مستی کي په زوال بې خبر
وایي پر شه کارم توبه اباد یم

موږ دغه فکر له دنیا جلا کرو
چي که وي توره یا نېزه اباد یم

ته که يې هرخو ماتېده و غواړي
عزیز به داسي همیشه اباد یم

بدلون

عزيز احمد عزيز

دا له ځماره ډکي سترگي کاري وار به کوي
چي داسي نه کوي ته وايه چي څه کار به کوي

د غلامۍ او جهالت دې چاپېرچل کي خلکو
څوک لېوني شته چي خبره د اختيار به کوي؟

د قام تقسيم مو د دې لويى تباھۍ لامل دى
دا چي هر څوک کوي په خوښه د اغيار به کوي

ځکه مي و غوښته يوسه ترې باوري ومه زه
دا گمان کي لاهم نه وو چي انکار به کوي

دلته په پيا پيا ننواتي شکلي نه خپليږي
دغه خواری که څوک کوي نو ابله زيار به کوي

هغه پوهيږي راته اړ دى ماڼى ځکه کوي
که ورته و وایم عزیزه! را جار به کوي

عزیز احمد عزیز

بدلون

د نظر غشئ می تر زره ووتی
چی سوئ رځ تر ماته خوله ووتی

اوس په یوه کار باندي نه شرمیږي
ولاړی هغه تر سره و شنه ووتی

بیا به یې ټوله دنیا نه کړي راتم
که تر دا سیمه پښتنه ووتی

اکثره گیر شولو هر چا لیدلي
دا یو پر بله دروازه ووتی

عزیزه! څوک چې وو د تاج حقداره
په لڅو پښو زموږ تر کوڅه ووتی

عزیز احمد عزیز

بدلون

د زړه په میان کي مي اغزی پاته شو
رقيب چي و لیدو موسکی پاته شو

زه خو پر نه خپره نه سپری شوم
هغه هر څه کول سپری پاته شو

چي مي ژوندون غوښتو هغه نه کېدو
چي مي مرگی غوښتو مرگی پاته شو

ستا د یزید ظلم په خاورو کېدو شو
نوم حسیني مي گړندی پاته شو

ستا وښایست ته یي چي ډیر وکتل
دا ستا عزیز گوره گونگی پاته شو

بدلون

عزیز احمد عزیز

دلته پُرسد هم لیوئی خبر دی
ستا په پلمو اوس هر سړی خبر دی

ستا په یاری کي مي اوس دغه حال دی
په ما د کلي هر کوچنی خبر دی

زموږ پر دغو نږدلو کورو
باندي اوس نه رايي پسرلی خبر دی

نور به دي شه رنگه جانانه ستايي
ستا په شکلا خو مي زرگی خبر دی

خانه بس اوس دي پر خانۍ وپرپره
په شه او بد مو هر حلمی خبر دی

عزیزه! هلته کله کله ورشي
په موږ خو هره ورځ مرگی خبر دی

بدلون عزيز احمد عزيز

نن يي دردونه پر پرهار ويده شو
پس له عمرونو په قرار ويده شو

د خو بدمخو د وفا په هيله
په توره شپه كي مو سهار ويده شو

هغه لا شوک وو چي له وهمه ورک شو
هغه وو شوک چي پر انکار ويده شو

دلته به امن، امن، امن غواړو
دغه خبر يي کره تکرار ويده شو

دا ته چي نن بولي د وياړ خاوندان
راته معلوم پر کومه لار ويده شو

ملا په ورځ كي زما د حق غاصب دي
په شپه يي چوف کر استغفار ويده شو

بدلون

عزیز احمد عزیز

عزیزه! هغه خلک مه هپروه
چي بي گناه پر سر د دار ويده شو

څلور شعرونه

ډېر راته گران دي راسره دي د گرانې خطونه
راله راياد کړي پخوا وخت ستا پخواني خطونه

کله به ناز کله ماڼۍ او کله درد وو پکښې
زه لېونۍ، وخت لېونۍ، ستا لېوني خطونه

اوس لا هم ژوند راکوي اوس هم حوصله راکوي
ستا د ښکلا، ستا د ښايست، ستا د ځواني خطونه

زه چي يې لولم ورته خاندن او په سترگو يې ږدم
ستا د اقرار، ستا د انکار، ستا د وړانې خطونه

بدلون

عزیز احمد عزیز

لاڙ شي د بل په خوله روان شي ما يواځي پرپردي
څوک چي هم ډېر راباندي گران شي ما يواځي پرپردي

د څنگ ملگري وي په چار چار راته ټول ډغیږي
خو چي بيا وخت د امتحان شي ما يواځي پرپردي

ما چي د کوم ظالم پر ضد ورته قربان کړی وي
يار تر هغه ظالم قربان شي ما يواځي پرپردي

عجه ده چي څوک مي خپل وي او هر څه تر چار کړم
هغه د بل سړي جانان شي ما يواځي پرپردي

خوب مي ليدلی که رشتيا شو خو زهره مي چوي
ياران مي ټول سره ياران شي ما يواځي پرپردي

بدلون عزيز احمد عزيز

نوره مو نه کيږي بس وړانه ښه ده
چي جدايي شوله جانانه ښه ده

هسي يو ورځ راته غضب جوړېدې
چي پوره نه شولې ارمانه ښه ده

ښه شو چي را دي کړی په خپله جواپ
ښه شو چي نه شوم بي زبانه ښه ده

شوه مي جوټکړه د سيلاب په مخه
دغه دي ښه وکړو اسمانه ښه ده

تا به هر وخت ويل رښتيا حالونه
چي شوې ټوټې ټوټې گډرپوانه ښه ده

نن پر دغه خبره گډ وو سره
عزيز چي ولاړ شي زموږ له ميانه ښه ده

بدلون عزيز احمد عزيز

د زړه په خړيکو کي مي اوسي پر ما گران دی هغه
قربان قربان يې شم له سترگو نه جانان دی هغه

شوک چي په درد باندي خبر وي د چا آه پيژني
انسانان ټول دي مگر زما په خيال انسان دی هغه

پروند يې داسي راته وه ويل سبا به درځم
نن ورته گوره پر هغه قول پشپمان دی هغه

دلته چي څومره لوی ظالم وي نو هغه هوسا وي
دلته چي څومره وي مظلوم ستړی ستومان دی هغه

خدایه چي ستړي پښتانه په وینو و لمپدل
مخکه هم نه شوله ټوټي ټوټي، اسمان دی هغه

عزیز احمد عزیز

بدلون

مرگ ته نژدې يم خو تر اوسه پوري مړی نه يم
ده ديد په جام دي گرانه ياره اوبه کړی نه يم

زما و غاړې ته خو پړي خلکو ډېر جوړ کړي
خو زه پخپله د هيچا د غاړې پړی نه يم

که خدای کول بیره راځم بیره به ته ظهير يې
چې بیره راتشم زه داسې سيلاب وړی نه يم

کلونه وشو چې پلټون دي په خدا تېروم
تر دې کسب چار شم تر اوسه پکې ستړی نه يم

عزیز د زړه او وجود ټول اختيار چې چا ته ورکړو
هغه جانان وايي چې زه ستا پوروی نه يم

بدلون عزيز احمد عزيز

دومره مي بار شي يوه خوا نه کيږي
راشه چي يو حاي شو بالا نه کيږي

خلگو وئيل چي جانان نه هپريږي
نه مي مثل دا دي رشتيا نه کيږي

اوس خلگ لاره و آسمان ته باسي
زياتي کارونه په ملا نه کيږي

دا ته چي وايي ما به نه يادوي
واوره صفا وایم صفا نه کيږي

پر رنگ مي پېژني هر خوگ مټين يم
د شنو چيچنه ده په غلا نه کيږي

چيري چي مينه او او مټين ياديږي
خنکه به ذکر زما او ستا نه کيږي

بدلون عزيز احمد عزيز

شه شو چي خبر شوم له نظره ستا
هيله به مي وه خيڙي له دره ستا

ما باندي خو دلته خلکو وليدي
نور انتظار نه کوم محشره ستا

ته خو سر تر پايه د صفت وړ يې
کومه ادا و ستايم دلبره ستا

ماته کابل جان، کوټه جنت ښکاري
چار له کندهار او پيښوره ستا

مونږ ته خو بس غم په برخه شوی دی
حکه لاري نه خاږو اختره ستا

ورځ د پيلتانه په دغه ټپره کړم
لاړ شم پيرته راشم تر گودره ستا

عزیز احمد عزیز

بدلون

خداي که راله وس او حوصله راکړه
غاړه به دي مړوړم زوروره ستا

حکۀ خو عزیز لا زندگي کوم
ياد وي راسره د زړگي سره ستا

دوه شعرونه

نن مي د خپل زړه خلاف داسي فيصله کړې ده
ما د هغه جانان له مينې نه توبه کړې ده

دا پکي شرط دی چي لپړئ به مي د يار کلي ته
بيا تبليغانو ما د يو کال اراده کړې ده

*زما د يو کال اراده ده

که تبليغيان مي د يار کلي ته لپړينه

بدلون عزيز احمد عزيز

زړه کښې خو مي ته يې او ستا سترگي دي
ياره ښايستي دي رښتيا سترگي دي

زه دي په اړې اړې کړم ياره چي
سړې لمبې اورونه که دا سترگي دي

ماته وايي هيڅ حال به ته نه وايي
زه يې څنگه پټ کړمه زما سترگي دي

ته مي نور دې سترې ژوند ته وگوره
اوبښکي دي بهيري او دا سترگي دي

په شيريني څوک دي رانه و نه خوري
وينم دلته ډيري بلا سترگي دي

حکمه خو عزيز دريسي ژاړمه
توري دي خوږې دي والله سترگي دي

بدلون

عزيز احمد عزيز

چي په غزل کي مې ستايلي دي خو ته يې هغه
زوی مې! خان چي مې بللی دی خو ته يې هغه

ويل يې لاس چي مې سره کړي دي خو ستا د پاره
ما چي اختر چاته لمانځلی دی خو ته يې هغه

چي مې وجود کي ساه غړيږي خو هم ستا له وجي
چي بښايسته پرې دغه کلی دی خو ته يې هغه

زه خپله خپل خان سره جنگ کوم پرې نه پوهېږم
په ما که لږ هم پوهېدلی دی خو ته يې هغه

ته ماته څنگه آزادي بښايې د خان لاس پوڅي
هغه چي غپ ته يې ساتلی دی خو ته يې هغه

هغې نجلۍ ويل چي بل راباندي ورور عزيزه!
چي مې خپل خان لره منلی دی خو ته يې هغه

بدلون عزيز احمد عزيز

عمر يې تېر شو خدا نه پېژني
دا خواران خلک سا نه پېژني

د هغو خلکو واک اختيار دى دلته
شوک چي روا، ناروا نه پېژني

هم يې پر لاس هم يې پر پېښو پرېوزي
دا سادگان لا ملا نه پېژني

پروند يې خپل ومه پر خنک ورسره
نن مې مختوره اشنا نه پېژني

دې ظالمانو رانه هر خه وړي
پېغلي گودر او نڅا نه پېژني

قسم په خدای درسره مينه کوي
عزيز ساده دى ریا نه پېژني

عزيز احمد عزيز

بدلون

نظر مي ستا په پښتو سترگو کي
بلا مزي دي په دي دوو سترگو کي

خومري حيا او رنگيني پرته ده
ستا مهذبو بښايستو سترگو کي

خلکو له ما نه به گيلې نه کوئ
ورک لپونې شوم لپونو سترگو کي

حکه خو نه اوږي نظر له تا نه
مينه دي ډېره ده په مرو سترگو کي

عزيز چي داسي له دنيا جلا يم
فکر مي اړ دی په هغو سترگو کي

بدلون عزيز احمد عزيز

هم دي په ورځ هم دي په شپه يادوم
جانانه تا به همپشه يادوم

په دغه عمر کي واعظ را بنايي
دا سرخوړلي دا توبه يادوم

که ډپر عمرونه گرانه ياره تپر شي
زه به دي مينه پشته يادوم

زمونږ په وينه باندي خان وهلي
دا شيش محل دغه بنگله يادوم

دا چي کعبه کعبه مي خيږي له خولي
د خپل شيرين جانان کوڅه يادوم

ستا خړي پري نازولي سترگي
هم په غزل هم په تپه يادوم

عزیز احمد عزیز

بدلون

چي سره دواړه په خدا اوسيدو
هغه محفل هغه لهظه يادوم

خلور شعرونه

نه په ماڼي راسره وي نه راپخلا دی جانان
نه راته وايي چي د بل يم نه زما دی جانان

کله په ناز مخ رانه واړوي گناه خو نه ده
په قصده نه کوي ملگرو لا پروا دی جانان

د عقاب سترگي، لمړين مخ او دنگه ونه چنار
دا نښانې لري له خلکو چي جلا دی جانان

د عزیز زړه دی د عزیز د سترگو تور دی هغه
د عزیز خان دی د عزیز د پاره سا دی جانان

بدلون عزيز احمد عزيز

مینه کوم مینه په وار وار وار کوم
دغه مي روزگار دی دغه کار کوم

په خبر يم بسکلي دي دروغ وايي
بيا هم چي شه وايي پري اعتبار کوم

شوک چي د وطن په مینه سر ورکړي
زه په داسي خلکو افتخار کوم

خدایه ختکه خوب دی ختکه خلک دي
نه اوري نارې وهم چغار کوم

ياره د راتلو نېټه راوشيه
ډيري مودې وشوي انتظار کوم

دا مي د ناروغ لالي د رنځ دوا
حکه په بنگړيو شرنگهار کوم

بدلون عزیز احمد عزیز

دومره راتہ گران دی نازولی دی
زہ ورته پر ہرہ خبر جار کوم

کلی تہ خبرہ شوم عزیزہ راحی
حکہ خو پہ نیمہ شپہ سینگار کوم

بدلون عزيز احمد عزيز

مخ شم و هينداري ته ارمان پر خپره و وينم
زه چي ستومانی د خپل جانان پر خپره و وينم

ناست يم شېگيرې وي له يادونو سره لوبې وي
کله چي روڼ ستوري د اسمان پر خپره و وينم

وژاړم بې خوده شم يو داسي کيفيت مي وي
زه چي روڼې اوښکي د انسان پر خپره و وينم

خدایه دې ته څنگه مساوات او روڼا و وایم
هر وخت خپي خاوري د ستومان پر خپره و وينم

زړه نا زړه مزل دي له کلو پر له تړلي يو
بيا يه يو خو نخښي د گمان پر خپره و وينم

خوب وينم عزيز هغه نجلۍ کلي ته بيا راشي
تور داغونه بيا د هغ شيطان پر خپره و وينم

بدلون عزيز احمد عزيز

له هغې کوڅې چې کله پر ما راشي
معطر خيالونه راوړي هوا راشي

تصور کې چې دې جوړ تصوير ته گورم
کله و خاندان او کله ژړا راشي

زړه ته ډاډ او تسلي ورکوم داسې
بيا به کلي ته هغه دلريا راشي

ملا جان خو په غوږ لاس کېښودې او لاړ شي
چې خبره چيري هم د رښتيا راشي

څه عجب غوندي رنکونه سره گډ شي
چې زلفان دې د څپرې پر رڼا راشي

نن هغې وئيل عزيز رښتيا مئين دى
تر غوږو مې د مئين زړه درزا راشي

درې شعرونه

دا خوبولي سترگي نن بيا په مږو اړوي
نيت يې دى كړى خامخا مي تر توبو اړوي

بيگا يې هم په دغه لاس باندي جامونه نوش كړل
اوس ورته گوره هغه گوتي پر تسبو اړوي

و چالاكى ته يې والله گوته په غاښ پاته شوم
خپله راوړى جنگ هغه پر پښتنو اړوي

بدلون عزيز احمد عزيز

له خياله نه وځي که هر څومره له ښاره وځي
زړه کي دېره دى چيري اوس له دې مداره وځي

دا څنگه ته يې چي په شپه مي خوب ته هم نه پرېږدي
دا عجب ياد دي په ورځ سړى له کاره وځي

که درته و وايم خفه نه شي جانان مي ته يې
کني په ښار کي ښکلي دومره دي له شماره وځي

په شپه کي راشي سجدې کوي دخان پر درگاه
سهار ملا شي د جومات او له درباره وځي

هڅه مي کړې ده جانانه خلک نه خبروم
شيطاني اوبکي مي له سترگو بې اختياره وځي

بدلون عزيزا حمد عزيز

ما له خو دي اوس زندگي گرانه کړه
تا چي اي اشنا راسره وړانه کړه

دا چي نه راکوري نه خندا کوي
چا زما په مينه بدگمانه کړه؟

هغو ته تاجونه ورپه سر کړو دوى
چا چي مي د قام وينه ارزانه کړه

بيا دي د ديدار په هيله درغلم
بيا مي خولى ډکه له ارمانه کړه

نن خو يقين راکړه چي ضرور درحم
نن خو خبر خلاسه له امکانه کړه

ولي دي د ست جامونه تش شولو
ولي دي جفا راته پرېمانه کړه

بدلون عزيز احمد عزيز

منم منم دا حقيقت دى تر جهان مي خوش دى
زه گناه كار خو په دې نه يمه جانان مي خوش دى

و دې غريب اولس ته لار د انقلاب ور بنايي
دا قهریدلي په غضب اخته اسمان مي خوش دى

د هر بدمخي لاري نه گورم عادت مي جوړ دي
چي وي پر ننگ باندي ميئن هغه انسان مي خوش دى

زما و ژبه ته يې مينه او شکلا ورکړې
درويش* مي هم د زرگي سر دى او کاروان* مي خوش دى

نه مي تر اوسه له ملا سره حضرت وئيلي
نه مي تر اوسه دا وئيلي دي چي خان مي خوش دى

*درويش درانى

*پير محمد کاروان

څلور شعرونه

بنګه لیونۍ ده راته ښه ایسي
پیغله غرخۍ ده راته ښه ایسي

ځکه ورته داسي حق حیران یمه
نخښه ده نجلۍ ده راته ښه ایسي

ګراني بي تا گل او گلزار څه کوم
ستا د چم سیلۍ ده راته ښه ایسي

زه چي په ګناه د قامولۍ کي مرم
دار دی که زېندی ده راته ښه ایسي

بدلون عزيز احمد عزيز

زه به يې اورمه درمانه وايه
خه دي پر زړه دي پر ما گرانه وايه

نن دي له رنگ نه بشکلا کډه کړې
شیریني چا کړلې ستومانه وايه؟

تا خو د نه راتلو قسم کړی وو
ختگه در ياد شومه جانانه وايه

هسي دي زه کړم د جهان تهمني
په خان دي خه جوړ کړو ارمانه وايه

ولي گونگی شولې په سخته ورخ کې
دا مي تپوس دی قهرمانه وايه

ما ته د بل زده کړي مه را بښايه
که دي خه زده دي نو له خانه وايه

بدلون عزيزا حمد عزيز
هغي وئيل عزيزه! يي ناجوره
که دي رنگ ژر دي له خفگانه واپه

کابل جان ته

والله په ژوند و پوهېدم کابله!
ستا پر کوڅو چي گرځېدم کابله!
چي دلته وم نو يو ژوندي سړی وم
ساه مي شوه بنده چي راتلم کابله!
چي بيا به راشم او که نه خو واوره
تا به تر مرکه يادوم کابله!

بدلون عزيز احمد عزيز

شار دي كوم له ډېره وخته ياره
راشه پر ما تېرپرې سخته ياره

دا هم ژوندى ماته هم ژوند راکوي
ستا د يادونو شينگۍ درخته ياره

دا ده ځوانۍ غرور زوال له پيدا
آخري به کوز شي له دې تخته ياره

بيا خو به و مروړې دا خپل لاسونه
چي راته و دروي سخته ياره

د کور پر ضد به دي عزيزه! خپل کړم
که پيخي نه ومه بد بخته ياره

بدلون

عزيز احمد عزيز

بيا مي قلم او کاغذ يو حای کړو نن بيا کيسه ده
بيا هغه ته يې ورته غوړه شه جانه ستا کيسه ده

لا مو ساه تنگي ټولنيز ژوند تغير نه دی کړی
لا مو پر ژبه د ادم او د حوا کيسه ده

ډپر سترگور مو د خانانو په دربار کي ناست وي
ما اورېدلي چي دروغ دي که رښتيا کيسه ده

لار ورکواي نه شو که دوی لار اخيسته نه کوي
هسي غزلي سره وايو تر وا وا کيسه ده

دا سوکالي او ابادي په دې غلام وطن کي
دا لا له لويو لويو غرونو نه پنا کيسه ده

ريباره دومره رډ جواب او هغه شکلی جانان
دا د هغه نه ده صفا وايه د چا کيسه ده

بدلون عزيز احمد عزيز

ډپر راته گران دی خه ارخان خو نه دی
زما ژوندون دی تش ارمان خو نه دی

چي په کلو کلو مي حال نه کوي
يار چي هر شوک دی مسلمان خو نه دی

هغه د خپل قدر لږ قدر کوي
هسي بي حايه مهربان خو نه دی

دا چي د بل په وينه نه اوبيري
دا کار د چا دی د انسان خو نه دی

بيا ننواتي به وي بيا به ورشم
که شي خفه هغه تاوان خو نه دی

که يي هر خو رټي له دره حني
عزيز به بيا درخي پشپمان خو نه دی

بدلون عزيز احمد عزيز

نوم به يي اڙه وي په خوله کي سپړي
چي کله حای جوړ کړي په زړه کي سپړي

که لپونتوب کي مي قبول کړي هغه
ما خو دي خدای له سره نه کي سپړي

د چا تر دوو سترگو يي قدر کوؤ
نشته يي نور په گډ کاله کي سپړي

هغه تر ټولو بڼکلو، بڼکلی جانان
څنگه يي هېر کړي څنگه وکي سپړي

عزيزه! پاته شي د کور کارونه
چي درته و دري په وره کي سپړي

*کاله: په سيميزه لهجه کي و کهول (خاندان) ته وايي.

عزیز احمد عزیز

بدلون

توري توري شپي دي رڼا نه لرو
ژوند لرو د ژوند مسيحا نه لرو

خان ته د دروغو دلاسه وړکړو
زغم د جدائي په رښتيا نه لرو

موږ مفاد پرست او حرام خور غندو
کرکه له داهسي ملا نه لرو

زړه لرو ايمان لرو ضمير لرو
خه دي که دا ډيره دنيا نه لرو

ورک شي چي ميدان د ننگ او پت راشي
خکه باور ستا په وينا نه لرو

ور مي د زړه بند کړو بالا مه رآخه
نوره دي د ناستي هوا نه لرو

بدلون

عزيز احمد عزيز

والله چي زه له خلگو پپل یم که جهان بدل دی
هم مي آرزو هم مي مرام هم مي ارمان بدل دی

خدایه د دین نه د دنیا سو دا لارورکئ اولس
هم مي ملا بدل د کلي او هم خان بدل دی

نه هغه رنگ مآیگری شته نه خدا پر شونډو
چي بي له تا سو په والله اوس مي گزران بدل دی

له هري خوا باندي مرمی د ظالمانو اوري
هغه د ميني کلی اوس په قبرستان بدل دی

اوس د حالاتو په پنجو باندي زحمي زحمي دی
دا ستا عزیز نه دی هغه رنگه انسان بدل دی

بدلون عزيز احمد عزيز

د محبت دی د سکون دی د بقا کلی دی
چي پرې مئين یمه ملگرو د آشنا کلی دی

چا راته وپل چي واوړه ډزي کوم مړي کوم
دلته به هيڅ نه راته وايي د ملا کلی دی

دلته که و ژاړو وچاته او پرچا به ژاړو
دلته لوټلی مشرانو په سلا کلی دی

چي راته گل وؤ راته گران وؤ خو هم ستا تر سترگو
چي راته اور دی سرې لمبې دی خو پي تا کلی دی

نه مي پر حال باندي رحميرې نه مي چغي اوري
څنگه ويده دی دا اوس څنگه ناروا کلی دی

عزیزه! خلک به خبر شي او پېغور به کوي
دا مات بنگرې راسره ټول کره شاوخوا کلی دی

بدلون

عزيز احمد عزيز

نور مي ستا له ميني نه توبه وکړه
نن مي زړه کي دغه فيصله وکړه

زما د زني خال او بارخوگان ستا دي
ووايه! خو خير دئ مسخره وکړه

بيا که راله نه راتلې پرې پاييم به
ته خو د راتگ يوه وعده وکړه

ما دي کتل لارو ته، ته نه راتلې
نن يي په خوږه ژبه گيله وکړه

دلته به د امن جنډې جگي شي
وخت راسره داسي زمزمه وکړه

زه عزيز په دې باندي خوشحاله يم
نن مي ستا د هجر فاتحه وکړه

بدلون عزیز احمد عزیز

چا رانه زړه یوړو او چا راله تاوان کړی دی
د مینې ښار کي مي هم سود کړی هم زیان کړی دی

هغې نجلۍ څه په معصومه انداز داسي ویل
ته خو زما یې تا خو ما سره پیمان کړی دی

زما د کلي ملاً ماته څنگه لاري ښائې
ته راته و وایه تا کوم کار د انسان کړی دی

زه خو دي هره ورځ په اوښکو یادوم جانانه
و وایه تا راپسي کومه ورځ خفگان کړی دی

عزیز په دې باندي ډاډه یم او خوشحاله اوسم
د زړگي سر د محبت راسره قرآن کړی دی

بدلون

عزيز احمد عزيز

په مرمړين لباس پوښ شوې ده په خيال به راشي
هغه به هر څه په ځان پوري کړي سنډال به راشي

چي ته به هم راپسې ژاړې زه به هم تنها يم
دامي گمان نه وو چي گراني داسي حال به راشي

موږ خو تېر هم په وينو رنگ کړو دا به هم داسي وي
تاسو يې لار څارئ، دی ستاسو نوي کال به راشي

خير دی که نن مي د دستار سرونه دار له بيابي
دا مي يقين دی وخت به بل وي او په سوال به راشي

بيا به د حق په اذان وپښ کړي دا پيغمه اولس
بيا به نارې کړي پر منمبر هغه بلال به راشي

عزیزه! تل به د هجران ترخه وختونه نه وي
بيا به شو موږ غاړه غړی شپه د وصال به راشي

بدلون

عزیز احمد عزیز

نه مي محل ته ضرورت نه مي دنيا په کار ده
د وخت تيارو ته مي يو شرک يوه رڼا په کار ده

نه سرخوړلی طيب پوه شو نه ما حال بيان کړو
د زړه زخمو له مي دا ستا يوه خدا په کار ده

ما ته عېث دی د دروغو نه که ډک وي کتاب
ما ته يوه خبر په کار ده خو صفا په کار ده

زه پرې خوشحال يم خو دا نه چي جنازې ترې باسم
ماته د امن او د ميني پښتونخوا په کار ده

دا نه د ننگ دي نه د دين زياتي را پاتي شولو
دي ځنگېدلو ملايانو له دعا په کار ده

عزیزه! دلته د پوسو د مسکا د پاره
د دې غټانو په کورو کې لږ ژړا په کار ده

بدلون

عزيز احمد عزيز

نه چا ورخپل کړم نه يې مرستي ته لاسونه راکړل
قسمته تا راته بلا ډير تکليفونه راکړل

په چا چي ناز مي کاوؤ شوک چي مي د خنگ سپری وؤ
نن راته هغه جانان رد ډېر جوابونه راکړل

حکه دي زه مدام په ياد لرم هېرپرې مي نه
تا راته گرانې د وفا ډېر قسمونه راکړل

نه دم پيوند کړو، نه يې وس د داروگانو لرم
په داسي وخت کې دي خالقه پرهرونه راکړل

د زړگي تنده به پرې ماته کړې عزيز جانانه
هغه چي تله راله يې لاس کي تصويرونه راکړل

بدلون

عزیز احمد عزیز

نه انساني رضا ته گوري نه يې زړه خوږيږي
د کاني زړه لري هغه کاني په خه خوږيږي

خو ورته و وايه ظالم يې سر دي نه پرېکوي
زوی مړې! ولي دي په حق وئيلو خوله خوږيږي

دا جنوني جذبې دي اف يې تر خوله نه راخيږي
کني نو څنگه څوک په دومره وهل نه خوږيږي

چي نه شرميږي په پېغور د سترگو تور نه لري
کني په سترگو کي چي لږ لري اوبه خوږيږي

چي څوک مظلوم پر محکه باندي کړي ناحقه زهير
ما اورېدلي په قبرو دننه مړه خوږيږي

عزیز د داسي لېوني احساس خاوند دی چانه!
هم دي راتگ باندي خوږيږي هم په تله خوږيږي

بدلون

عزیز احمد عزیز

د هر جابر پر هر يو جبر مي ناره كړې ده
كه مخ ته دار هم وي خبره مي يوه كړې ده

لكه ملا له حق ويلو له رشتيا خبرو
ما له توبې نه خاص په دغه شان توبه كړې ده

وجود مي اور واخست او زړه مي له جهانه تور شو
نن راته ورور د ورور د مرگ داسي كيسه كړې ده

بالا مي وس نشته چي ولاړ دي شم له څنگه سره
نور دي پريږدم نوره مي هوډه پښتنه كړې ده

نه پخلا كيږي نه خبري د جهان زغماي شم
د خپل عزيز جانان پر كور مي مرکه كړې ده

بدلون

عزيز احمد عزيز

په ژوند ستو مانه راسره وي د ارمان خبري
خدايه چي شوک به راله راوړي د جانان خبري

واړه درواغ دي چي باور ورباندي هيڅ و نکړئ
د دې مفتي خبري او د هغه خان خبري

نوردي د کلي هر سړی په کردار ښه خبر دی
نور دي په خوله کې بدي ښکاري د ايمان خبري

دلته که وائي راته وايه د کاروان په حقله
دلته مي نه خوښيږي کوره د څاروان خبري

راشه پخلا شو راشه بېرته به شو غاړه غړۍ
راشه چي و باسو له ميانه د خفگان خبري

ته راته وايه زما عړيزه! ستا غزل مي خوښه
هغې وئيل په کار مي نه دي د جهان خبري

عزیز احمد عزیز

بدلون

مخ ته مي و نيسه هينداره راغلم
د سترگو توره له سينگارہ راغلم

سترگي مي ستا په سترگو نه وليدي
په خالي لاس ستاسو له ښاره راغلم

بيا مي د تگ تنده شوه بيا به ورځم
خو واره ولاړمه خو واره راغلم

بيا به دي سم د ځان په زور خبر کړم
که چيري يو وار پر قراره راغلم

درپسي خپل کلی وطن مي پرېښود
زما عزيزه! ستا د پاره راغلم

بدلون

عزيز احمد عزيز

نه مې د کرکه له چا کړې نه نفرت کړې دی
ما په ټول عمر کې ملگرو محبت کړې دی

پرون دي ږغ راته ډیر تند نن خندرويه ښکاري
شک مي يقين شو چي دي بيا جوړ مصلحت کړې دی

چاچي مي قام او قامولی له د زيان پرېکړه کړې
له داسي خلکو مي پېشکه بغاوت کړې دی

نن په ټناکو پښو ورځمه نن يې چيري پرېږدم
نن راته هغي ښايستي د خولگۍ ست کړې دی

ما همپشه ملي دشمن په گوته کړې وروڼو
ما همپشه ږغ د يووالي پر ملت کړې دی

څوک چي ما وژني څوک چي ما پر دنيا نه خوښوي
زما ملا د هغو خلکو امامت کړې دی

بدلون

عزيز احمد عزيز

زما یتیم ارمان دي خپل کړی او پرې و رحمېدې
درنه قربان پر خپل عزیز دي شفقت کړی دی

څلور شعرونه

ازادي څه ته وايي دلته تر قفسه ژوندون
څه ده حالاتو بې رځي ده څه بې وسه ژوندون

دوئ چي سر وځوري وائي مړ نه دی شهيد شو لالی
خو زما په برخه وي ملگرو تر نفسه ژوندون

باداره! څنگه ځان ځانۍ دي کړې په موږ راځېي
تر سو به دلته تپروؤ داسي بې کسه ژوندون

دا پر سکونه ژوند خو وروڼو بزدلان تپروي
سړی خو هغه دی چي واخلي له محبته ژوندون

بدلون عزيز احمد عزيز

سترگي يي زور لري چي ما پخلا ڪري
تري مرور شم دوى مي پيا پخلا ڪري

هغه قاتل د پڻتنو دي واوري
شوڪ چي د دي عصر ملا پخلا ڪري

ڪه د پرپڊو په لمسون نه تپر وحو
خدای به مو ٿول عمر پخلا پخلا ڪري

راشه چي خپله مرڪه شو سره
نشته هيڻ شوڪ چي ما و تا پخلا ڪري*

هغي وئيل ما دي په اور پخه ڪري
خو زما عزيز دي خامخا پخلا ڪري

*جانانه راشه چي پخلا شو
زما وستا شوڪ دي چي مور پخلا کوينه

بدلون عزيز احمد عزيز

پر تا مي وري دي جانانه له مودو خبري
مه كوه زياته خو نو مه كوه د تلو خبري

چي ترې اوډر شم بيا يې هيڅ په خيال كي نه ورځمه
هغه كوي راسره هسي تر ليدو خبري

نوري عبث دي كه يې هر سړي كوي جانانه
خبري دي كه هم خو ستا تر گائيدو خبري

بيا خداي خبر شه وخت يو ځاي شو نن مي دا و منه
نن به كوؤ سره اشا تر لمر ختو خبري

لكه شكري، لكه قند، لكه د شات خوږې دي
تر گل نازكي دي پستي دي تر اوبو خبري

عزيز خو نه غواړم چي څوك هم له تا شه و وايي
تا ته چران يم چي پر ما دي شي پپرو خبري

بدلون عزيز احمد عزيز

څنگه دي وستايم څه چل نه راځي
ږبه مي گونگه د غزل نه راځي

سر دي قلم شه دا دي څنگ و ويل
ولي به سوله پر کابل نه راځي

خير دى که يوسي دنگ محل د سامراج
خوني سيلاب دي پر کوډل نه راځي

شکر ژوندي خوشحال خاني فکرونه
خوبونه مه وينئ مغل نه راځي

اوس پسرلى شو بې له تا پسرلى
اوس خوشبوياني د سنبل نه راځي

دا تيارخور دي په غضب اخته شي
عزيزه! مرى دي پر اتل نه راځي

عزیز احمد عزیز

بدلون

د نظمونو پرڅه

بدلون

عزیز احمد عزیز

اوس هغه د ویر کلی وو

ملگرو لارم په امید د گودرو تر کلي
د شلورو ننگياليو پشتو تر کلي
تر هغه کلی چي به تل پکي خدا خوره وه
په هر طرف به د پشتو پت و حيا خوره وه
چي بي له لري خلک راغلل د دیدن د پاره
د خوشحالی په تمنا د دې گلشن د پاره
چي به يي پیغلي په خدا تلې او خوشحاله به وې
ددې فضا په رنگینيو کي بي حاله به وې
هغه وطن هغسي نه وو اوس د ویر کلی وو
هغه گلشن په وینو سور وو ډیر زهیر کلی وو
هغه تنکي تنکي خوانان واړه بي کوره ولو
شه بي باباخه بي خورگی او شه بي موره ولو
په وینو سور وو هغه شکلی نازولی وطن
په چیغو سر وو په دردونو دردېدلی وطن

د شکلا رنگ د ماشومانوپه ژړاکي ورک وو
هغه گلشن اوس د مرمیو په برېښنا کې ورک وو
ډیري د قدر وړ شملي تر خاورو لاندې ولې
د خدا گانو ډکي خولې تر خاورو لاندې ولې
د هغه کلي خلک واړه مهاجر له کلي
د بل په هیله وو وتلي در په در له کلي
هغه د خټو په کورو کې اوس څوک نه اوسېدل
په هغه شکلو منظرو کې اوس څوک نه اوسېدل
هغه د گلو وطن نه وو اوس د جنگ کلی وو
د ظالمانو بې دردانو په لاس ړنگ کلی وو
د خوشالی سندرې نه وې د شکلا وطن کې
پښتون بې قدره وو اوس هم په پښتونخوا وطن کې
د ډیرو خویندو لوپټې د ورور په ویني ولې
د نازنین اولاد په غم مېندي غمجنې ولې
هغه د تنگ ظلمیان مي ټول د غم پر کلی پراته
عزیزه! وگوره بې قدره نازولي پراته

چيري چي اوشڪي تر گروانه رسي

پر	داسي	سيمه	مي	نظر	لگيدو
چيري	چي	کاني	مو	سر	لگيدو
چيري	چي	نه	پيڙني	ستري	خلگ
چيري	چي	وتري	په	پري	خلگ
چيري	چي	اوشڪي	تر	گروانه	رسي
چيري	چي	لوره	تر	انسانه	رسي
چيري	چي	ظلم	وي	تياره	اوسيري
چيري	چي	علم	پوهه	نه	اوسيري
چيري	چي	حق	وي	حقداره	لري
چيري	چي	ڪل	وي	ڪلزاره	لري
چيري	چي	ختمه	د	وروري	وي
چيري	چي	زور	د	حاني	وي
چيري	چي	بل	وي	نفاق	اورونه
چيري	چي	شل	وي	همت	لا سونه

خلك	پيقصوره	وژني	چي	چيري
خلك	له دستوره	وي	چي ورك	چيري
خلك	مسجدونه	ولي	چي	چيري
خلك	ايمانونه	بايلي	چي	چيري
خلك	له كوره	باسي	چي و	چيري
خلك	په زوره	شپي	چي و	چيري
اوسي	دردونه	وي	چي ويني	چيري
اوسي	اورونه	وي	چي ظلم	چيري
اوسپري	پستانه	كي	چي حال	په داسي
اوسپري	نه	دنيا	چي نوره	چيري
ولي	مو	سلا	چي ده	دنيا يوه
ولي	مو	پشتونخوا	چي گرانې	تاريخ د

عزیزه! اوس لاهم ویده دی پشتون
 د خان له حاله خبر نه دی پشتون

عزیز احمد عزیز

بدلون

یووالی دلته نشته

زړه مي شين دی لويه خدايه
خه ناورين دی لويه خدايه
دغه څنگه زندگي ده؟
هرې خوا ته ځان ځاني ده
بس که سوځو که نهر يو؟
يو له بله ناخبر يو
دنیا ټوله په سلا شوه
هر طرف ته واويلا شوه
چي ځاين يمه ترهگر يم
زه ده هرې بدی سر يم
زه ظالم يم زه مختور يم
زه د هر ناولي ورور يم
خو اوس هم په خوب ويده يم
لا په هيڅ باندي پوه نه يم
ما په هره کولی ولي
سره گډ دي ټول بناغلي

زما سر له تنه پري شي
زما پر کلي غلبلي شي
قاتل زه يم مقتول زه يم
زهير زه يم فضول زه يم
زما وينه بي بها ده
تويوي چي يي روا ده
چي هر غم زموږ مېلمه دی
چي وطن مو هديره دی
چي اورونه دي لمبې دي
چي په هر لور غلبلي دي
بس هم دغه مو گناه ده
چي يووالی دلته نشته
چي يووالی دلته نشته

بدلون

عزیز احمد عزیز

ها د اخلاقو یوه حسیننه دنیا

په شپه پېغمه په قرار ویده ووم
د روڼ سبا په انتظار ویده ووم
خو چي راپاسیدم تیاره خوره وه
پر روڼ نظر مي توره شپه خوره وه
یو داسي غږ مې تر غوږو شولو نن
بدن مې ټول په رپېدو شولو نن
وائي جانان دي په ارمان تللی دی
د زړگي توان دي په ارمان تللی دی
نور به یې ته پر دنیا نه ووينې
بیا به هغه مسیحا نه ووينې
اوس تر قیامته هغه نه راکښني
هغه په دارنگه سفر تللی دی
چيري چي بیرته ستنبده نه لري
په داسي لاره مسافر تللی دی
زړه مې راډک شو ما ویل یه پاداره!!!!
ولي دي داسي کړو جلا پواره؟

بدلون

عزيزا حمد عزيز

ٽول ارمانوني نيمه خوا پاته شول
 ياران يي ٽوله ٻنوا پاته شول
 په داسي گل ځواني رخصت ولي شو؟
 داسي باب بند د محبت ولي شو؟
 هغه پر ننگ مئين او ستر مبارز
 د هر سږي د زرگي سر مبارز
 هغه پشتون او هغه نر مبارز
 د هر وجود د هر بشر مبارز
 ها د اخلاقو يوه حسينه دنيا
 هغه د ميني يوه رنگينه دنيا
 هغه د خوار اولس د سترگو تور وو
 د هر پپوزله او لاچار غمخور وو
 د تورو خاورو بنديوان ولي شو؟
 داسي جدا رانه جانان ولي شو؟
 خو خدایه! ستا په فيصلو کې څه کار؟
 زمونږ په لنډو او اوږدو کې څه کار؟
 ته چي هر څه کوي خو ستا رضا وي
 ستا په رضا کي د هر چا رضا وي

گران گوندي ملگري شهيد اکرم مبارز ته.

عزیزا حمد عزیز

بدلون

یوه کیله او مدعا

زما خښتنه زما پاداره!

زما لوی پروردگاره!

یو وره غوندي کیله ده

له گناهو مي توبه ده

خو!

یوستړی شان فریاد دی

دا خر کور چي مي برباد دی

دا چي اورم غلبلي دي

دا د اوشکو قافلي دي

دا چي سرې ويني بهيري

دا چي کډي دي باريري

دا چي سترې شان تصوير دی

دا چي هر کس مي په وير دی

دا چي خوندي مي بې کوره

په ژړا ژاړي سر توره

دا د کوم جرم سزا ده؟

بيا مو کړې څه گناه ده؟

یو وړو کې شان مدعا ده
توقع مو بس یو ستا ده
چي موږ ستړي په قرار کېه
راپخلا بیرته بهار کېه
دشمنان مو خوار او زار کېه
زموږ خړ وطن گلزار کېه
زموږ گران وطن سمسور کېه
زموږ بې کوره خلک پر کور کېه
بس یوالی رانصیب کېه
موږ و یو بل ته قریب کېه
نور له دې جنگونو ستړي
موږ له دې مرگونو ستړي
زموږ دغه سوال پوره کېه
موږ په سوله بنایسته کېه
ژوند مو سوله ، بقا سوله
عزت سوله ، حیا سوله...

یوه تحفه

پوهیږم نه چي یې دانه دانه کړم
که یې کړم هار وه خپلي غاړې لره
هغې سپوږمۍ رنگه حسيني نجلۍ
هغې نازکي نازينې نجلۍ
راته یو دارنگه ډالۍ کړې ده
دا پیرزوينه لیونۍ کړې ده
چي یې ژوندون ته حوصله راکړې
هغې نجلۍ راله تحفه راکړې

عزیز احمد عزیز

بدلون

یوه عارضه

یوه عارضه لرمه
درنه زما محبوبی
پوهپرم یې مجبوره
ای د وفا محبوبی

نور انتظار وخورم
ستا د دیدن انتظار
بالا کولای نه شم
دغه ویرجن انتظار

راشه زموږ کلي ته
په لمبو تور سوی یم
د پلټانه له لاسه
زه لکه سکور سوی یم

عزیز احمد عزیز

بدلون

منم تحفې دي راخي
خو زړه سکون نه لري
ستا د وصلت تپاچن
تاب د پلټون نه لري

نه ماښچن یم له تا
نه څه کیله لرمه
راشه لږ حال می وکه
دا عارضه لرمه

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**